

Міністерство освіти і науки України
Тернопільський національний економічний університет
Кафедра менеджменту, публічного управління та персоналу

ПАЛЮХ Степан Йосипович

Механізм формування іміджу органу публічної влади

спеціальність 074 «Публічне управління та адміністрування»

освітньо-професійна програма «Публічне управління та
адміністрування»

Випускна кваліфікаційна робота за освітнім ступенем «бакалавр»

Тернопіль-2020

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. Теоретичні засади дослідження механізму формування іміджу органу публічної влади	6
1.1. Сутність та об’єктивна необхідність дослідження іміджу в органах місцевого самоврядування	6
1.2. Зарубіжні практики формування іміджу та їх адаптація до реалій діяльності органів місцевого самоврядування	11
Висновки до розділу 1.....	16
РОЗДІЛ 2. Оцінка механізму формування іміджу Гусятинської районної ради	18
2.1. Оцінка організаційного забезпечення формування іміджу Гусятинської районної ради.....	18
2.2. Характеристика управлінської діяльності районної ради в контексті формування її іміджу	24
2.3. Оцінка ресурсного забезпечення районної ради	31
Висновки до розділу 2.....	37
РОЗДІЛ 3. Шляхи удосконалення механізму формування іміджу органу місцевого самоврядування	40
3.1. Шляхи удосконалення взаємодії Гусятинської районної ради з територіальними громадами та громадськими інститутами в контексті формування її іміджу	40
3.2. Використання інструментів Е-урядування при формуванні іміджу районної ради.....	48
Висновки до розділу 3.....	52
ВИСНОВКИ.....	54
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	59
ДОДАТКИ.....	66

ВСТУП

У вкрай непростий час мегареформ у нашій країні, важливо, як ніколи, аби громадськість, пересічні виборці мали неабияку довіру до влади, як на державному рівні, так і на місцевому. Саме тому діяльність будь – якого органу влади, в тому числі, органу місцевого самоврядування направлена на формування свого іміджу. А це не що інше, як утвердження себе в очах жителів територіальних громад.

Проблемам формування позитивного іміджу державної влади останнім часом приділяють усе більше уваги. Це й не дивно, оскільки імідж - це у першу чергу образ, уявлення, які виникають у масовій свідомості щодо того чи іншого об'єкта. Саме вони й відображають сприйняття чи несприйняття громадськістю політики, що проводиться у державі, розкривають ставлення громадян до її інституцій.

Оскільки формування іміджу влади визначається сприйняттям громадянами її основних інституцій, уявлення про неї, що виникають у свідомості громадян, мають переважно суб'єктивний характер. При цьому переважання "особистих вражень про діяльність державних осіб" у процесі формування їх іміджу очевидне. Тобто державні службовці для більшості громадян є уособленням держави і, залежно від їхнього професіоналізму та сумлінного виконання обов'язків, громадяни оцінюють ефективність державної політики. Якість надання державною службою послуг населенню є основною умовою наближення держави до пересічного громадянина. Одним із завдань, що визначають досягнення цієї стратегічної мети, є завдання щодо формування нової ідеології діяльності органів місцевого самоврядування та виконавчої влади як особливого виду діяльності, що спрямована на забезпечення реалізації прав і свобод громадян, надання державних і громадських послуг.

Проте справа формування позитивного іміджу органу місцевого самоврядування є досить складною і системною. Сам процес потребує детального вивчення, аналізу та розробки сучасного бачення та інноваційних підходів.

До цього часу особливості розробки, впровадження та функціонування послуг в органах державної влади та органах місцевого самоврядування розглядалися у працях вітчизняних дослідників В.Авер'янова, С.Андрєєва, О.Бакуменка, В.Бебика, І.Коліушко, М.Лесечко, В.Мамонової, П.Надолішнього, О.Рибалки, В.Тимошук, А.Чемериса, О.Яцунської та ін. Аспекти проблеми, що стосуються формування іміджу органів влади, розкрито у наукових працях В.Бебика, Г.Почепцова, С.Серьогіна, які заклали основу для подальших досліджень проблематики формування образів державного управління, державного службовця в Україні.

Мета дослідження полягає в розробці теоретичних засад та практичних рекомендацій щодо удосконалення механізму формування іміджу Гусятинської районної ради.

В процесі дослідження для досягнення мети поставлені наступні завдання:

- розкрити сутність поняття «іміджу» в органах місцевого самоврядування;
- проаналізувати зарубіжні практики та умовно адаптувати їх до реалій діяльності органів місцевого самоврядування на Україні;
- розкрити особливості теоретично-методологічних засад іміджу органу місцевого самоврядування на
- охарактеризувати управлінську діяльність Гусятинської районної ради в контексті формування її іміджу.
- дати оцінку ресурсному забезпеченню діяльності Гусятинської районної ради задля розуміння потенційних ресурсів при формуванні іміджу органу місцевого самоврядування.
- розробити програму удосконалення діяльності районної ради по формуванню її позитивного іміджу. Врахувавши при цьому роль заходів інформаційно – комунікативного менеджменту, взаємодію з громадськими інституціями та впровадження нових засад Е-демократії.

Об'єктом дослідження є процес формування іміджу Гусятинської районної ради.

Предметом дослідження є методичні та організаційні аспекти діяльності органу місцевого самоврядування в контексті формування позитивного іміджу.

Для досягнення мети дослідження та виконання поставлених завдань використано методи теоретичного та емпіричного рівнів дослідження. Це насамперед метод аналізу, з допомогою якого можна буде глибше зрозуміти сутність та структуру поняття «іміджу». Серед групи методів інтуїтивних варто обрати метод анкетування. Соціальне опитування з вибірковою сукупністю осіб – до тисячі чоловік, дозволить дослідити проблему та провести SWOT-аналіз діяльності органу влади, як зі сторони наявних юридичних повноважень, так і бачення громадськості.

Практична значущість даного дослідження полягає у розробці програми удосконалення діяльності Гусятинської районної ради при формуванні позитивного її іміджу.

Апробація. За результатами дослідження опубліковано тези доповідей на тему «Формування позитивного іміджу органів публічної влади» Збірнику матеріалів доповідей Міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні проблеми менеджменту та публічного управління в умовах інноваційного розвитку економіки (Тернопіль, ТНЕУ, 2020р).

Структура роботи. Випускна кваліфікаційна робота, зміст якої викладено на 58 сторінках, складається з вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел із 65 найменувань, 3 додатки, 6 таблиць і 16 рисунків.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ МЕХАНІЗМУ ФОРМУВАННЯ ІМІДЖУ ОРГАНУ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ

1.1. Сутність та об'єктивна необхідність дослідження іміджу в органах місцевого самоврядування

Місцеве самоврядування в Україні - це гарантоване державою право та реальна здатність територіальної громади - жителів села чи добровільного об'єднання у сільську громаду жителів кількох сіл, селища, міста - самостійно або під відповідальність органів та посадових осіб місцевого самоврядування вирішувати питання місцевого значення в межах Конституції і законів України. Усі громадяни України реалізують своє право на участь у місцевому самоврядуванні за належністю до відповідних територіальних громад. Обмеження їх права на участь у місцевому самоврядуванні залежно від їх раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, терміну проживання на відповідній території, за мовними чи іншими ознаками забороняються. Місцеве самоврядування, як системний багаторівневий процес, здійснюється територіальними громадами сіл, селищ, міст як безпосередньо, так і через сільські, селищні, міські ради та їх виконавчі органи, а також через районні та обласні ради, які представляють спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ, міст [19; 24].

Відповідно для здійснення цього процесу орган місцевого самоврядування керується виключно принципами народовладдя, законності, гласності, колегіальності, поєднання місцевих і державних інтересів, виборності, правової, організаційної та матеріально-фінансової самостійності в межах повноважень, визначених законами, підзвітності та відповідальності перед територіальними громадами їх органів та посадових осіб. Усі ці складові функціонування органу місцевого самоврядування і формують політику діяльності місцевого самоврядування та його нерозривний взаємозв'язок із жителями громад, які

безпосередньо на неї впливають.

Загальнонаціональне опитування населення України, що проводилося на замовлення Інституту соціології НАН України щорічно, а в даному випадку 13–29 вересня 2018 р. за квотною вибіркою, репрезентативною за параметрами регіону, типу населених пунктів, статі та віку, польовий етап дослідження якого здійснював Благодійний фонд "Інтелектуальна перспектива" /1800 респондентів в усіх регіонах України, за винятком АР Крим та окупованих територій Донецької та Луганської областей/, показало дані моніторингових досліджень громадської думки. З них чітко видно, що більше половини опитаних позиціонують себе перш за все громадянами України, а лише частка у 22 відсотки вважають себе мешканцями певного села, району, а отже їм особливо важлива політика, яка здійснюється саме в цих адміністративних межах.

Таблиця 1.1

Ким Ви себе перш за все вважаєте? ,%

	2006	2008	2010	2012	2013	2014	2016	2017	2018
Мешканцем села, району чи міста, в якому Ви живете	27,7	24,5	27,2	29,8	28,6	16,1	22,0	24,8	22,7
Мешканцем регіону (області чи кількох областей), де Ви живете	6,6	9,3	6,6	7,6	7,8	8,0	6,9	6,3	7,1
Громадянином України	51,6	51,7	51,2	48,4	50,6	64,4	60,0	56,9	58,6
Представником свого етносу, нації	1,8	2,6	3,1	1,8	2,0	2,1	2,9	3,5	3,0
Громадянином колишнього Радянського Союзу	7,3	9,0	6,9	8,4	6,6	5,4	3,9	3,2	3,1
Громадянином Європи	1,3	0,4	0,9	1,2	1,2	1,1	1,0	1,4	1,9
Громадянином світу	2,9	1,7	3,1	2,4	2,4	2,1	2,6	3,3	3,3
Інше	0,7	0,6	0,8	0,3	0,6	0,5	0,5	0,6	0,3
Не відповіли	0,1	0,1	0,3	0,1	0,2	0,3	0,2	0,2	0,1

Примітка. Складено автором на основі [49]

Разом з тим, бачимо у табл. 1.2, що і та частина, яка зорієнтована на місцеве самоврядування і та, що зорієнтована глобальніше в всеукраїнському масштабі, при виявленні своєї довіри до державних та політичних інститутів, вказала на рівень у 18,4% довіри до органів місцевого значення. Не зважаючи на те, що це 2 місце серед запропонованих категорій, відсоток у своїй динаміці зменшується, отже довіра до безпосередньої влади, максимально наближеної сьогодні до людини, падає.

Приведені дані є викликом для органів місцевого самоврядування і дороговказом для подальших дій.

Динаміка частин громадян України, які довіряють державним та політичним інститутам (2013–2018 рр.), у %

Державні та політичні інститути	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Міліція (поліція з 2016 р.)	8,8	6,5	6,5	12,1	22,8	12,5
Прокуратура	7,1	4,8	5,2	5,7	9,2	8,1
Суди	7,0	5,3	6,2	6,4	7,9	7,1
Президент	10,9	33,9	17,6	10,6	11,2	7,8
Верховна Рада	4,6	8,6	8,3	5,7	5,3	4,7
Уряд	8,1	17,2	8,7	6,5	7,1	7,2
Місцеві органи влади	13,8	18,7	16,1	19,8	27,9	18,4
Армія	21,7	39,7	41,0	41,8	46,0	43,0
Профспілки	15,0	12,1	16,7	19,7	23,3	17,0
Політичні партії	6,6	3,8	5,0	4,7	6,0	5,5

Примітка. Складено автором на основі [49]

Ми розуміємо, що на сучасному етапі орган місцевого самоврядування, як владна установа представляє собою багатовимірну систему, яка складає підґрунтя та контекст життєдіяльності громади і суспільства. Саме тому, формування його позитивного іміджу є надзвичайно важливим завданням сьогодення.

Перед тим, як говорити про сутність іміджу органу публічної влади, доцільно чітко визначитися із поняттям іміджу як таким, адже виявлення фундаментальних характеристик будь-якого феномену соціального порядку неможливе без застосування етимологічного підходу. Як відомо, у перекладі з англійської імідж (англ. image – від лат. imago – образ, вид, імітація) означає штучну імітацію або подання зовнішньої форми будь-якого об'єкта або особи [60].

До найбільш ґрунтовних визначень поняття «імідж» можна віднести такі:

1) імідж як цілеспрямовано формований образ (якої-небудь особи, явища, предмету), покликаний надати емоційно-психологічний вплив на кого-небудь з метою популяризації, реклами тощо;

2) імідж як образ людини, організації, послуги та сума вражень, які складаються у свідомості людини та визначають відношення до них.

Виходячи з даних трактувань, поняття іміджу має подвійну природу і його слід трактувати у лінгвістично-сміслових конструктах «імідж кого» та «імідж у кого», де перший розкриває об'єктивну сторону іміджу, а другий – його

суб'єктивний вимір. Саме такій підхід окремих вчених, на нашу думку, буде найбільш ефективним при дослідженні проблеми формування інституційного іміджу, зокрема іміджу органу публічного адміністрування.

Таким чином, можна говорити про співвідношення двох аспектів інституціонального іміджу, а саме, зовнішнього (публічного) та внутрішнього (корпоративного).

Під іміджем організації можна розуміти визначене відображення в індивідуальній чи масовій свідомості не тільки певних характеристик об'єкта або явища, а й зовнішніх атрибутів, таких як бренд, товарна марка, логотип, стиль ділової етики та ін. Як показує досвід, діяльність як окремих людей, так і організацій у будь-якій сфері життєдіяльності суспільства, зокрема в державному управлінні, оцінюється споживачами їхньої продукції чи наданих ними послуг, тому імідж має надзвичайно важливе практичне значення. Як наслідок створення позитивного і привабливого іміджу органу місцевого самоврядування дає йому можливість зайняти лідируюче місце в соціальному світі [30].

Дослідження цього явища є надзвичайно важливою об'єктивною необхідністю. Імідж формується саме на основі об'єктивних характеристик діяльності його інституції. При цьому складатися імідж може як природним шляхом, як результат діяльності органу, так і внаслідок цілеспрямованих дій із застосуванням спеціальних соціо- і психотехнічних засобів і технологій. Однак слід зауважити, що тільки імідж, сформований на основі об'єктивних характеристик діяльності його носія, може стати реальним фактором його успіху.

Процес формування іміджу органу публічної влади в умовах перехідного типу суспільства в Україні, на відміну від демократичних країн із розвинутою системою ринкових відносин і конкурентного економічного та соціального середовища, зазнає певних труднощів. Це пов'язано з тим, що в недавньому минулому особливої потреби у створенні привабливого іміджу в переважній більшості суб'єктів будь-якого виду суспільно корисної діяльності не було, оскільки мірою їхньої успішності було не стільки задоволення потреб споживачів у відповідних послугах, скільки виконання ідеологічних настанов та

планових показників, установлених вищими органами влади. Наслідком цього є те, що формування іміджу сьогодні є проблемою не тільки для багатьох іміджмейкерів-практиків, а й для іміджеологів-теоретиків.

Отже, сьогодні імідж, з одного боку, є неодмінною умовою й одним із найважливіших чинників успіху в будь-якій сфері діяльності, а з іншого – його формування стикається з проблемами як об'єктивного, так і суб'єктивного характеру.

В умовах подальшого інтенсивного розвитку інформаційно-комунікаційного сектору життєдіяльності суспільства роль іміджу в забезпеченні успішного функціонування будь-якої організації чи окремо взятої особистості зростатиме. Імідж стає не тільки образом для визначеної аудиторії, а й надзвичайно важливим інформаційним продуктом, що є в розпорядженні всього суспільства.

Як правило, імідж органу публічної влади слід визначати як узагальнене уявлення, розуміння і оцінку громадянами та різними групами громадськості, сформованими на основі інформації, яка зберігається в їх пам'яті про різні аспекти діяльності владної інституції.

Виходячи з того, що основою будь-якого іміджу є соціальний стереотип, який формує суспільну свідомість, можна стверджувати, що імідж органу публічної влади формують такі складові, як імідж послуг (наскільки вчасно та якісно органи влади надають послуги і наскільки вони потрібні); управлінський імідж (чи ефективна система управління та чи ухвалюються оптимальні управлінські рішення); громадський імідж (чи прозора діяльність органів влади і чи відкриті вони у громадському житті); імідж державної служби (чи престижна посада державного службовця та як мікроклімат у владних структурах впливає на працівників).

Звідси, структура іміджу органу публічної влади включає вісім компонентів:

1) діловий імідж організації як уявлення про організацію як суб'єкта ділової активності (повнота і своєчасність наданих послуг громадянину);

2) імідж працівників, який включає уявлення про стиль життя, суспільний

статус і деякі особистісні (психологічні) характеристики;

3)внутрішній імідж організації як уявлення про культуру організації і соціально-психологічний клімат;

4)імідж керівника, який включає уявлення про можливості, ціннісні орієнтації, психологічні характеристики і зовнішність керівників;

5)імідж персоналу як узагальнене уявлення про персонал, фахову компетентність, що включає: мобільність, точність виконання роботи, інформованість, висококваліфіковану фахову підготовку, культуру спілкування, соціально-психологічні характеристики співробітників, а також їх соціально-демографічні й фізичні дані: вік, стать, вади;

6)візуальний імідж організації як уявлення про організацію, субстратом якого є зорові відчуття, що фіксують інформацію про інтер'єр офісу, приймальню керівника, кабінет, символіку організації;

7)соціальний імідж організації як уявлення широкої громадськості про соціальні цілі й роль організації в житті громадськості;

8) імідж послуги як уявлення людей стосовно особливих характеристик, якими є ці послуги [34].

Саме такий структурно-функціональний підхід, покладений в основу іміджевої стратегії органу виконавчої влади, стане запорукою її ефективної та успішної реалізації.

1.2. Зарубіжні практики формування іміджу та їх адаптація до реалій діяльності органів місцевого самоврядування

Сучасну демократичну, соціальну, правову державу неможливо уявити без повноцінного функціонування системи місцевого самоврядування. Процес розбудови місцевого самоврядування в Україні з часу проголошення незалежності й до сьогодні немає чітких концептуальних критеріїв. Як дослідники, так і політики, практики висувають різні варіанти вдосконалення управлінської моделі для української держави. Світовий досвід спонукає до пошуку такої моделі територіальної організації влади, яка б відповідала

сучасним демократичним вимогам і забезпечувала права і свободи громадян, задоволення їх потреб та надання якісних та ефективних послуг. Процеси організації функціонування органів місцевого самоврядування зарубіжних країн сприяють розвитку системи суспільно-правових цінностей здатних забезпечувати ефективне вирішення питань місцевого значення й утвердження на цій основі місцевого самоврядування в Україні [15, 126].

Досвід функціонування системи місцевого самоврядування України свідчить про необхідність реформування самоврядування у напрямі розширення його компетенції з одночасним створенням належної матеріальної і фінансової основи для здійснення органами самоврядування покладених на них, відповідно до закону, функцій і завдань.

При цьому є можливість обрати різні шляхи здійснення такої реформи, однак при вирішенні питання про обрання певного варіанту реформування місцевого самоврядування слід керуватися вже накопиченим досвідом розвинених держав Західної Європи.

Аналізуючи питання розвитку місцевого самоврядування представлені у працях Б. К. Копила, В. М. Вакуленка, М. К. Орлатого, А. П. Лелеченка, О. Д. Лазора, Х. М. Кохалика та інших слід вивчити і опрацювати особливості впровадження кращих зарубіжних практик місцевого самоврядування в Україні. Необхідно створити система права на наднаціональному рівні, в рамках якої в національне законодавство впроваджуються вироблені загальноєвропейські принципи розвитку місцевого самоврядування.

Вартим уваги є той факт, що муніципальне управління може здійснюватися у різних організаційних формах, які в сукупності утворюють єдину модель системи місцевого самоврядування, за допомогою якої у рамках усієї країни вирішуються питання місцевого значення. Під моделлю місцевого самоуправління розуміється форма організації влади територіальною громадою з метою найбільш ефективного вирішення питань місцевого значення.

Існує декілька моделей, які істотно відрізняються одна від одної за принципами формування органів місцевого самоврядування, характеру їх взаємовідносин із органами державної влади, за формами взаємодії

представницьких і виконавчо-розпорядних органів у системі місцевого самоврядування досвід яких може бути використаний в Україні.

Перша з моделей – муніципальна (англосаксонська) (виникла у Великобританії, потім була запозичена багатьма країнами, насамперед, колишніми британськими колоніями). Характерною особливістю такої моделі є:

- 1) значна автономія органів місцевого самоврядування;
- 2) відсутність на місцях повноважних представників центральної влади, які б опікали органи місцевого самоврядування;
- 3) виборність ряду посадових осіб місцевого самоврядування;
- 4) органи місцевого самоврядування можуть робити лише те, що прямо передбачено законом – це так званий позитивний принцип правового регулювання;
- 5) контроль за діяльністю органів місцевого самоврядування здійснюється переважно непрямим шляхом – через центральні міністерства, а також тут діє жорсткий судовий контроль.

Другою моделлю є біполярна, яка включає романо-германську, континентальну, французьку – Франція, Італія, Польща, Болгарія, Турція, Сенегал та ін. – поширена у країнах Європи, Африки, Латинської Америки та Близького Сходу. Для цієї моделі характерні такі особливості:

- 1) у порівнянні з англо-американською моделлю тут більш високий ступінь централізації, а також наявне вертикальне підпорядкування;
- 2) поєднання місцевого самоврядування та прямого державного управління на місцях;
- 3) органам місцевого самоврядування дозволяється робити все, що не заборонено законом, що є негативним принципом правового регулювання. Континентальна модель може існувати на всіх субнаціональних територіальних рівнях (окрім низового) або лише на низовому рівні.

Третя модель – іберійська (поширена у Іспанії, Бразилії, Мексиці, Португалії) – дуже наближена до континентальної моделі, передбачає, що управління на місцях здійснюють обрані населенням представницькі органи місцевого самоврядування (наприклад, ради) і відповідні головні посадові особи

місцевого самоврядування (наприклад, мери, префекти), які одночасно є головами відповідних рад, їх виконавчих органів і затверджуються центральною владою, як представники державної влади у відповідних адміністративно-територіальних одиницях з правом контролю за діяльністю ради [63].

Четверта модель – змішана (поширена в Австрії, Російській Федерації, ФРН) характеризується ознаками англо-американської та континентальної моделі. Слід зазначити, що в науковій літературі, у якості самостійної муніципальної системи виділяють міське (комунальне) управління Німеччини. Правові засади цієї системи закладені ще у пруському Статуті міст, запровадженому фон Штейном у 1808 р. Він передбачав розвиток системи общинного самоврядування: нарівні з представницьким міським органом утворювався колегіальний виконавчий орган – магістрат.

П'ята модель – радянська зберігається у тій чи іншій формі у В'єтнамі, КНР, КНДР, на Кубі. Характерні особливості:

1) базується на запереченні розподілу влади і визнанні повновладдя представницьких органів знизу доверху;

2) всі ради є органами державної влади на своїй території; 3) рада обирає інший державний колегіальний орган – виконавчий комітет, який одночасно підпорядковується цій раді та виконавчому комітету вищого рівня. [26]

Разом з тим, необхідно відмітити, конституційно-правове регулювання питань місцевого управління та самоврядування у різних державах світу є неоднаковим

На сьогодні в Україні існує модель організації діяльності місцевого самоврядування, яка суттєво відрізняється від європейських. Аналіз законодавства України дозволяє зробити висновок, що в нашій державі реалізовано змішану модель місцевого самоврядування. До особливостей даної моделі можна віднести:

1) право на міське самоврядування визнається лише за територіальними громадами сіл, селищ, міст («природними» громадами);

2) на регіональному рівні (район, область) практично всі функції управління територією здійснюють органи виконавчої влади – місцеві державні

адміністрації, а органи місцевого самоврядування (районні та обласні ради) носять декоративний характер і реально не впливають на стан соціально-економічного та культурного розвитку регіону;

3) організація місцевого самоврядування здійснюється за схемою «сильний мер – рада», яка передбачає, що обраний територіальною громадою сільський, селищний, міський голова відіграє досить вагому роль в системі місцевого самоврядування – він головує на сесії відповідної ради, очолює її виконавчий комітет та здійснює функції представництва громади у відносинах з іншими громадами, органами державної влади, підприємствами, організаціями та установами;

4) компетенція місцевого самоврядування закріплюється згідно з позитивним принципом правового регулювання (органи місцевого самоврядування зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України – ст. 19 Конституції України [11].

А тому, з метою наближення моделі місцевого самоврядування в Україні до європейської, необхідно:

1) провести функціональні та процедурні реформи місцевого самоврядування як шляхом чіткого розподілу повноважень за рівнями управління, так і в сфері адміністративно-територіального устрою з метою законодавчого унормування статусу адміністративно-територіальних одиниць та критеріїв їх виокремлення; запровадження виконавчих органів місцевого самоврядування; формування державної політики щодо об'єднання територіальних громад;

2) удосконалити напрями формування матеріально-фінансової основи місцевого самоврядування в Україні шляхом: забезпечення відповідності між повноваженнями та фінансовим забезпеченням органів місцевого самоврядування; удосконалення системи місцевих податків; формування системи комунальних фінансово-кредитних установ, що дасть змогу використовувати позиковий механізм: місцеві цінні папери, комунальне кредитування тощо, які є джерелом фінансування інвестиційних програм.

Із теоретичних проблем організації функціонування місцевого самоврядування слід продовжити дослідження у напрямі побудови європейської моделі самоврядування в Україні, яка має бути наповнена конкретним змістом для розроблення нових, більш ефективних механізмів організації функціонування місцевого управління та самоврядування, ураховуючи соціально-економічні, історичні, культурні, суспільно-політичні та правові чинники.

Висновки до розділу 1

Дослідження сутності та об'єктивної необхідності дослідження іміджу в органах місцевого самоврядування показало, імідж установи є певною мірою персоніфікованим, він має подаватися як «особистість», застосовуючи техніку позиціонування та висвітлюючи такі внутрішні параметри, як взаємовідносини між працівниками, стиль керівництва в установі, рівень корпоративної культури тощо.

Нами визначено, що імідж органу місцевого самоврядування – це визначене відображення в індивідуальній чи масовій свідомості його основних характеристик. Організація повинна створювати сприятливі умови щодо підвищення довіри та авторитету як важливих умов позитивного ставлення до неї з боку суспільства. З цією метою необхідно дотримуватися єдиної місії, стратегії, тактики, адекватних до вимог зовнішнього середовища. Для підтримки власної репутації необхідно дотримуватися єдиної інформаційної політики, уникаючи при цьому взаємовиключних характеристик та надаючи перевагу простим, доступним повідомленням.

Проведено аналіз зарубіжних практик та їх адаптації до реалій діяльності органів місцевого самоврядування, вивчено характеристики окремих ключових моделей європейських, американських практик, практик країн Латинської Америки, Африки та Близького Сходу. В результаті чого, дійшли висновку, що в Україні працює змішана модель місцевого самоврядування. До ключових характеристик якої відноситься право громади на самоуправління.

Попри досить інтенсивну роботу окремих вчених щодо вивчення теоретичних і методологічних аспектів діяльності органів влади як сервісних організацій, на сьогодні залишаються недостатньо дослідженими проблеми щодо впорядкування, насамперед на рівні законодавчого та нормативно-правового забезпечення, системи визначень та понять щодо послуг у сфері державно-управлінської діяльності. Адже саме проблема визначення цього поняття безпосередньо обумовлює ефективність подальшої розробки стратегії і тактики підвищення суспільної ефективності управлінської діяльності в органах державної влади та місцевого самоврядування.

Враховуючи вищезазначене, можна зробити такі висновки, що імідж державної установи має розглядатися не відокремлено, а контексті комплексу взаємопов'язаних іміджових систем, а саме: іміджу держави та іміджу відповідної сфери, тобто місцевого самоврядування.

Особливого значення питання оцінки ефективності діяльності влади набувають на місцевому рівні, тому що саме органи місцевої влади є найбільш наближеними до населення та безпосередньо відповідають за якість соціальних та адміністративних послуг. Від того, наскільки вчасно, системно і професійно відбувається надання послуг у громадах, залежить, у першу чергу, імідж місцевих органів влади, а відтак – і самої держави.

РОЗДІЛ 2

ОЦІНКА МЕХАНІЗМУ ФОРМУВАННЯ ІМІДЖУ ГУСЯТИНСЬКОЇ РАЙОННОЇ РАДИ

2.1. Оцінка організаційного забезпечення формування іміджу Гусятинської районної ради

Районні ради є органами місцевого самоврядування, що представляють спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ, міст, у межах повноважень, визначених Конституцією України, законами України та повноважень, переданих їм сільськими, селищними, міськими радами.

Порядок діяльності Гусятинської районної ради, її органів, депутатів, посадових осіб та виконавчого апарату визначається Конституцією України, законами України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про статус депутатів місцевих рад», «Про службу в органах місцевого самоврядування», «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», «Про запобігання корупції», «Про інформацію», «Про доступ до публічної інформації», «Про захист персональних даних», іншими законодавчими актами та Регламентом Гусятинської районної ради 7 скликання на основі принципів місцевого самоврядування (див. рис.2.1).

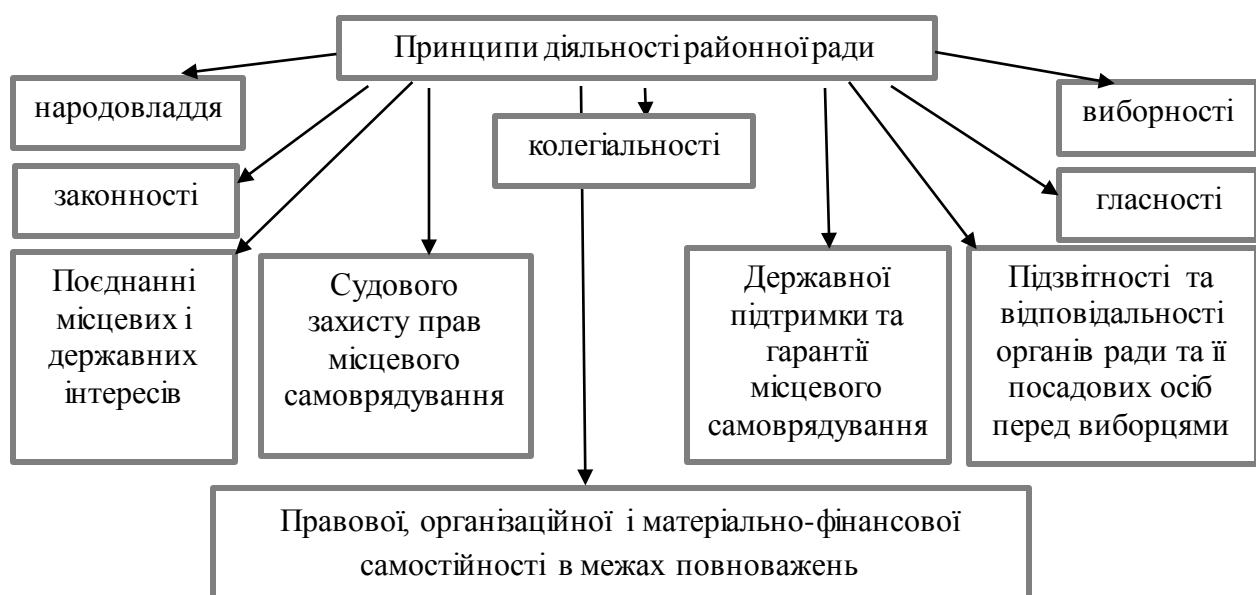

Рис.2.1 Принципи діяльності районної ради

Районна рада сьомого скликання обрана на чергових виборах до місцевих рад 25 жовтня 2015 року за пропорційною виборчою системою за виборчими списками місцевих організацій політичних партій і нараховує 36 депутатів. В ній представлені 6 політичних партій: ВО «Батьківщина», «Блок Петра Порошенка «Солідарність», Всеукраїнське об'єднання «Свобода», Радикальна партія, «Об'єднання «Самопоміч», партія «УКРОП».

В районній раді працює 6 постійних комісій:

- Постійна комісія з питань соціально-економічного розвитку фінансів і бюджету;
- Постійна комісія районної ради з питань депутатської діяльності та етики і місцевого самоврядування, законності та громадського порядку;
- Постійна комісія районної ради з питань агропромислового комплексу і земельних відносин та охорони довкілля;
- Постійна комісія районної ради з питань культури, освіти, фізичної культури і спорту та духовного відродження;
- Постійна комісія районної ради з питань житлово-комунального господарства, промисловості, будівництва та підприємництва;
- Постійна комісія районної ради з питань охорони здоров'я, материнства і дитинства та соціального захисту населення.

Рішенням 2 сесії районної ради 7 скликання затверджено положення про постійні комісії та їх склад. Крім цього, рішенням установчої сесії районної ради 7 скликання створено дорадчий орган районної ради – президію, до складу якого входять голови постійних комісій, голови фракцій, голова ради та заступник голови.

З метою налагодження системних зв'язків з органами місцевого самоврядування району, створено інший дорадчий орган – Координаційну раду з питань місцевого самоврядування. До складу цього органу входять сільські, селищні, міський голова, голова районної ради, заступник голови, керуючий справами виконавчого апарату в якості секретаря.

Схематична структура районної ради показує взаємозв'язки її робочих органів та посадових осіб для здійснення своєї діяльності (Рис.2.2).

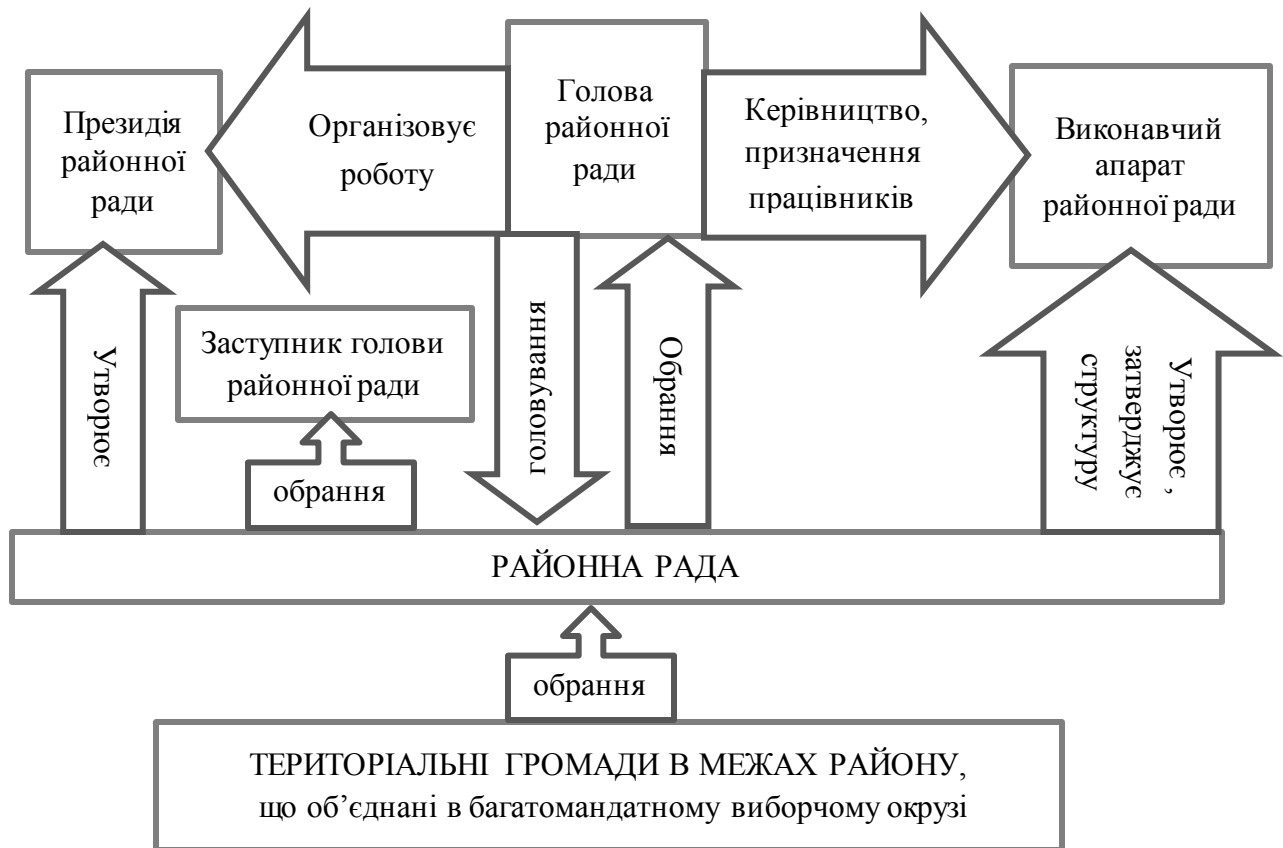

Рис. 2.2. Структура районної ради

Примітка. Наведено за [19].

Гусятинська районна рада проводить свою роботу сесійно. До особливостей її повноважень відноситься:

- затвердження програм соціально – економічного та культурного розвитку району та контроль їх виконання;
- затвердження районного бюджету, які формуються з коштів державного бюджету для їх розподілу між територіальними громадами або для виконання спільних проектів та з коштів, залучених на договірних засадах з місцевих бюджетів для реалізації спільних соціально – економічних і культурних програм, та контроль його виконання;
- розподіл переданих з державного бюджету коштів у вигляді дотацій, субвенцій відповідно між районним та місцевими бюджетами ради;
- вирішення питання про надання дозволу на спеціальне використання природних ресурсів, а також про скасування такого дозволу;
- встановлення правил користування водозабірними спорудами, призначеними для задоволення питних, побутових та інших потреб населення,

зон санітарної охорони джерел водопостачання, обмеження або заборони використання підприємствами питної води у промислових цілях;

- заслуховування звітів голови районної державної адміністрації, його заступників, керівників структурних підрозділів державної адміністрації про виконання програм соціально-економічного, культурного розвитку, бюджету, рішень ради із зазначених питань, а також про здійснення районною державною адміністрацією делегованих їй радою повноважень;

- надання згоди на передачу об'єктів з державної власності у спільну власність територіальних громад сіл, селищ та прийняття рішень про передачу об'єктів права спільної власності територіальних громад сіл, селищ, що перебувають в управлінні районної ради, у державну власність, а також щодо придбання об'єктів державної власності.

Для забезпечення здійснення цих та інших передбачених законами повноважень районної ради утворено виконавчий апарат районної ради.

Виконавчий апарат здійснює організаційне, правове, інформаційне, аналітичне, матеріально-технічне забезпечення діяльності районної ради, її органів, депутатів, сприяє здійсненню районною радою взаємодії і зв'язків з територіальними громадами, органами та посадовими особами місцевого самоврядування та виконавчої влади (див. рис.2.3).

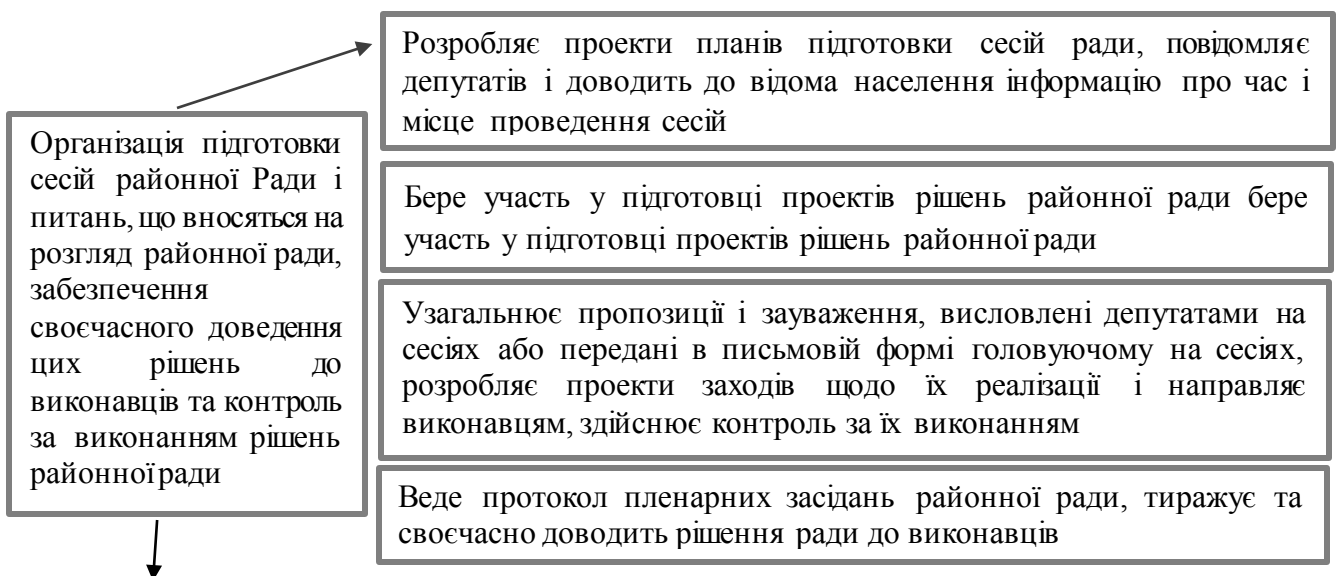
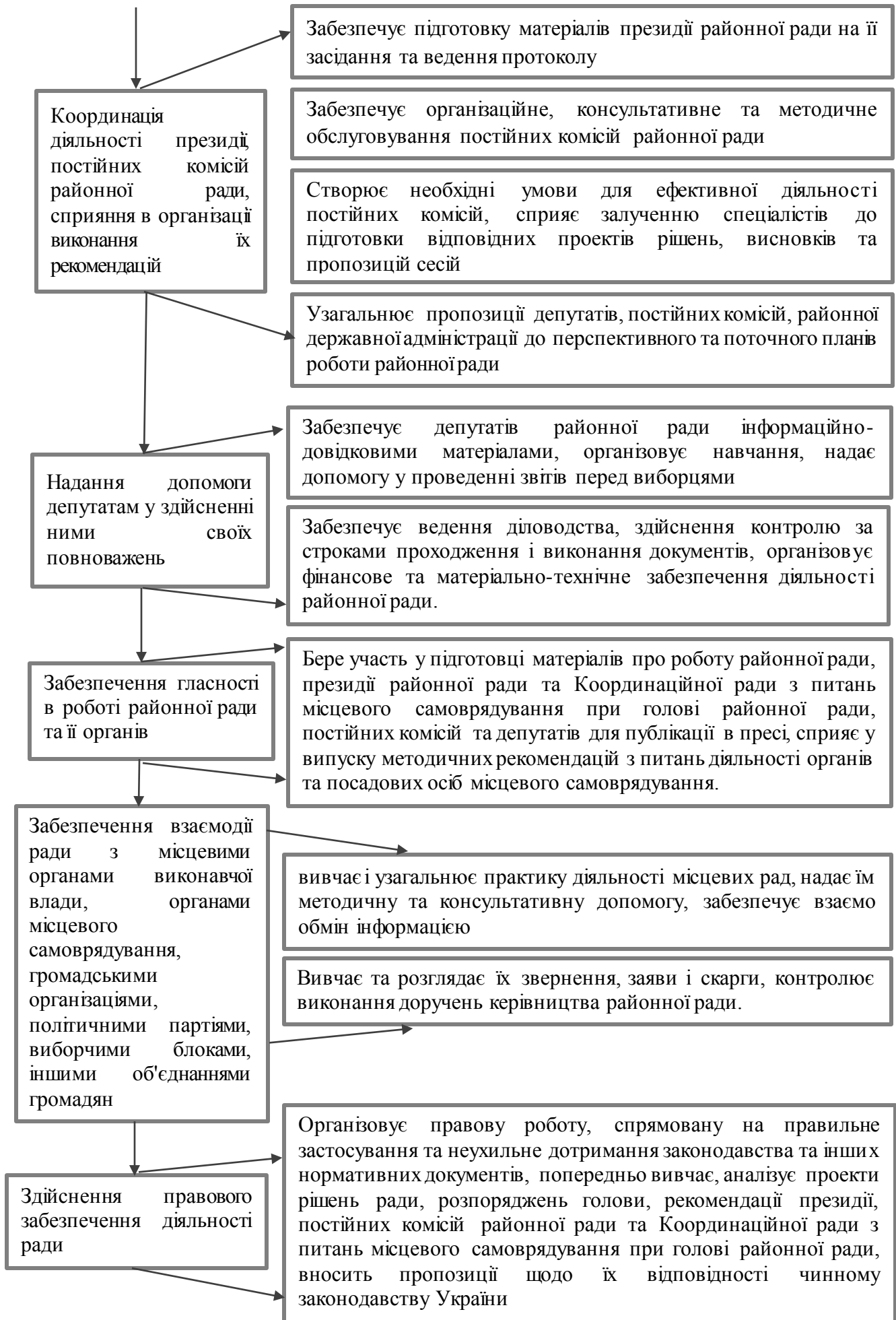

Рис. 2.3. Завдання та функції Виконавчого апарату

Продовження рис. 2.3. Завдання та функції виконавчого апарату

Примітка. Сформовано автором.

Очолює Виконавчий апарат районної ради та здійснює його керівництво голова районної ради та заступник голови районної ради. Організовує і контролює роботу виконавчого апарату керуючий справами виконавчого апарату районної ради, який призначається на посаду розпорядженням голови районної ради.

Таблиця 2.1.

Структура виконавчого апарату Гусятинської районної ради

№ п/п	Назва структурного підрозділу	К-сть штатних одиниць
1. Керівництво		
1	Голова районної ради	1
2	Заступник голови районної ради	1
	Разом	2
2. Виконавчий апарат		
3	Заступник керівника виконавчого апарату – керуючий справами	1
	Разом	1
2.1. Відділ організаційного та методичного забезпечення діяльності ради		
4	Заступник керуючого справами - начальник відділу	1
5	Головний спеціаліст	1
	Разом	2
2.2. Юридичний відділ		
6	Заступник керуючого справами – начальник відділу	1
7	Головний спеціаліст з питань комунальної власності	1
	Разом	2
2.3. Відділ аналітично - інформаційної роботи		
8	Заступник керуючого справами - начальник відділу	1
9	Оператор комп'ютерного набору	1
	Разом	2
2.4 Відділ по зв'язках з громадськістю		
10	Заступник керуючого справами - начальник відділу	1
	Разом	1
2.4. Відділ фінансового забезпечення		
11	Заступник керуючого справами - начальник відділу, головний бухгалтер	1
12	Водій автомобіля	1
13	Прибиральниця	0,5
13	Сторож	1
	Разом	3,5
Всього:		13,5

Примітка. Сформовано за [48].

Діючу структуру Гусятинської районної ради та її виконавчого апарату в кількості 4 відділів, представлених 13,5 штатними одиницями, з яких 10 – посадові особи місцевого самоврядування.

2.2. Характеристика управлінської діяльності районної ради в контексті формування її іміджу

Основною функцією органів місцевого самоврядування є діяльність, спрямована на створення сприятливих умов життєдіяльності території і задоволення громадських інтересів та потреб її жителів. Органи місцевого самоврядування і посадові особи місцевого самоврядування повинні встановлювати стабільні позитивні взаємовідносини, насамперед із населенням та його групами. Специфіка іміджу органу місцевого самоврядування полягає в управлінській діяльності, яка направлена на розв'язання проблем соціально – політичного та економічного характеру.

Населення Гусятинського району налічує 64,7 тис. чоловік, яке проживає в 68 населених пунктах (2 міста — Копичинці і Хоростків; 2 селища міського типу — Гусятин та Гримайлів; 64 села). В районі проживає 30,1 тис. чоловіків та 34,6 тис. жінок. Міське населення району становить 23,0 тис. чол., сільське — 41,7 тис. чол..

Саме в цьому напрямку Гусятинською районною радою готуються та приймаються на сесійних засіданнях програми соціально – економічного розвитку та життєдіяльності району.

Протягом 7 скликання було прийнято 50 районних програм соціально – економічного та культурно – просвітницького спрямування (див. додаток А). Виконавчим апаратом районної ради здійснюється постійний системний контроль над їх виконанням. Таким чином після обговорення на засіданнях постійних комісій, за поданням галузевих управлінь чи відділів районної державної адміністрації, 6 районних програм втратили чинність, або перепрофільовані у комплексні галузеві програми. Такі програми знімаються з подальшого контролю.

Моніторинг виконання програм також показує їх фінансове навантаження та можливість районної бюджету здійснити це фінансування. Саме це є справжньою проблемою сьогоденного місцевого самоврядування – фінансова неспроможність місцевих бюджетів. Децентралізація влади, яка відбувається

сьогодні в Україні, зокрема реформа місцевого самоврядування, повинна не просто посилити авторитет та вплив органів місцевого самоврядування на своїх території, а в першу чергу зробити їх фінансово спроможними. Така незабезпеченість бюджету не сприяє формуванню позитивного іміджу органу влади, так як не може задовільнити усі необхідні вимоги життєдіяльності жителів громади району.

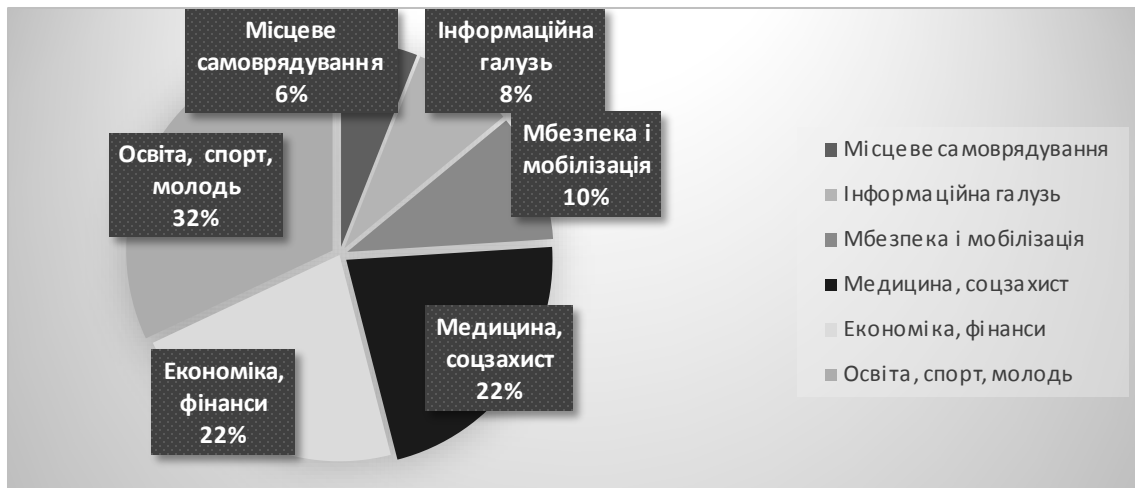

Рис 2.4. Розподіл прийнятих районних програм по галузевому принципу

Примітка. Наведено за [48].

Для Гусятинської районної ради як органу місцевого самоврядування, що представляє інтереси громад району, в час масштабного реформування важливо знати і розуміти ставлення широкого кола громадськості до процесів, які відбуваються та до районної ради, як органу влади. З метою вивчення громадської думки щодо діяльності районної ради, визначення критичних її сторін та рекомендацій по покращенню надання послуг населенню серед групи інтуїтивних методів дослідження обрала метод анкетування. Це один із способів опитування - найбільш поширеного методу збору інформації, який дає можливість отримувати надійну інформацію, що піддається статистичній обробці. Особисте анкетування передбачає безпосереднє спілкування анкетера з респондентом, а анкета заповнюється у присутності дослідника, дає можливість анкетеру проконтролювати правильність та повноту заповнення анкет [1, 69].

Нами проведено соціальне опитування з вибірковою сукупністю осіб – тисяча чоловік.

Паспорт опитування у формі прямого анкетування

Місце проведення: смт.Гусятин, Гусятинський район
Дата проведення: жовтень 2019
Вибіркова сукупність 1 тис. чол
Генеральна сукупність – 64,7 тис.чол – населення Гусятинського району

Анкета опитування (додаток Б) вміщує запитання щодо обізнаності у діяльності районної ради, персонального звертання до установи з тими чи іншими питаннями, рівня довіри громадян до органу влади та участі громадян в прийнятті рішень ради.

У ході проведення анкетного опитування було одержано 1000 заповнених користувачами анкет. Серед тих, хто виявив бажання взяти участь у проведенні анкетного опитування:

- за статтю: жінок – 62%, чоловіків – 38%;
- за віком: від 16 до 24 років – 9%, від 25 до 39 років – 33%, від 40 до 59 років – 55%, старше 60 років – 3%;
- за місцем проживання: у селі – 65%, у селищі міського типу – 35%

За результатами анкетного опитування можна зробити такі висновки управлінської діяльності Гусятинської районної ради в контексті формування її іміджу.

Лише 23 % опитаних на відміну від 52% знають в чому полягають основні функції районної ради. 81% респондентів знають своїх представників, тобто депутатів районної ради, а 78% знає керівників районної ради.

65 % опитаних особисто зверталися до районної ради з того чи іншого питання, у 42% звернення було вирішено позитивно, у 23% не було вирішено. Це породжує відповідний рівень довіри: 48 % висловлюються щодо довіри районній раді в більшості випадків, проте 30% зовсім або швидше за все не довіряють цьому органу влади.

Разом з тим із результатів анкет видно, що 35% респондентів цікавляться роботою ради і 37% вважають, що громадськість має тісно співпрацювати з владою у прийнятті рішень, лише 15% є розчарованими скептиками і вважають, що їх не допустять до процесів управління.

Так, 18 % виявляють підозру до районної ради, інкримінуючи їй корупційні діяння. Перш ніж, продовжити аналізувати результати опитування хочу зупинитися саме на цій вразливій категорії для більшості громадян нашого суспільства корупційній складовій, яка в даному випадку є одним із негативних факторів впливу на імідж.

Згідно з дослідженнями Фонду Демократичних ініціатив імені Ілька Кучеріва проведеного загальнонаціонального опитування на тему «Громадська думка про побутову корупцію: де, як і чому?», майже половина громадян України – 44% – оцінює корупцію як найбільш серйозну проблему в Україні, ще 36% вважають її досить серйозною. Лише 2% населення певні, що проблема корупції надумана, а 12% не вважають її серйозною.

Рис.2.5. Корупція. Проблема чи міф?

Примітка. Наведено за [49].

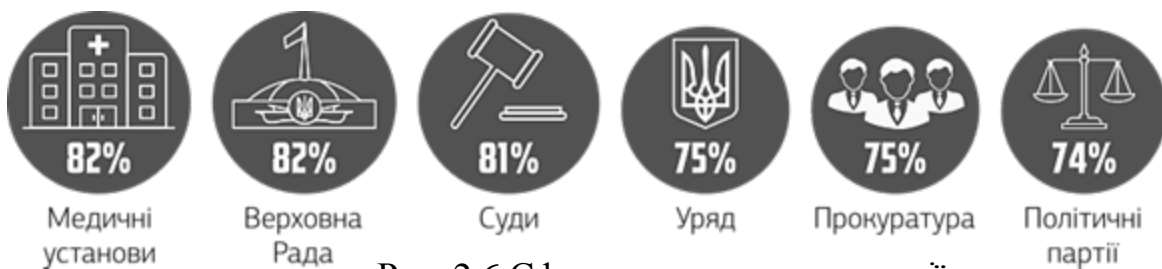

Рис. 2.6 Сфери поширення корупції

Примітка. Наведено за [49].

На думку населення, найбільш корумпованими установами є суд (52% опитаних вказали, що тут корупція дуже поширена), Верховна Рада (51% відповідних оцінок), Прокуратура (45%), Уряд (43%), митниця (39%), медичні установи (39%). Водночас скоріше як корумповані оцінюється переважна більшість організацій та установ, перевага позитивних оцінок над негативними має місце лише у Церкві (+32%), громадських організацій (+11%) та ЗМІ (+1%).

Найгіршим же цей баланс є у Верховної Ради (-75%), судів (-73%), медичних установ (-71%), тоді як найменш корумпованими вважають Церкву, громадські організації та ЗМІ.

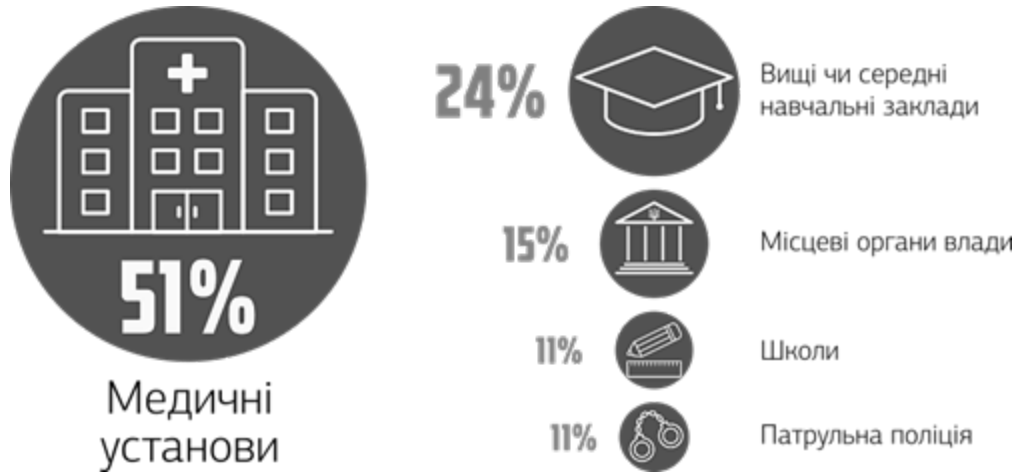

Рис. 2.7 В яких установах найчастіше дають хабарі

Примітка. Наведено за [49].

Таким чином загальнонаціональні результати щодо поширення корупції в органах місцевої влади дали подібний результат і нашого опитування, яке є об'єктом аналізу.

Цікаво, що найбільшу інформацію про діяльність районної ради, а це 38 % громадяни отримують один від одного в процесі спілкування, 28% - черпають інформацію із місцевих засобів масової інформації та 18 % - із сайту районної ради, а 11% опитаних взагалі такої інформації не отримують (рис.2.8)

Про низьку поінформованість, а в результаті й ефективність прийнятих радою рішень, говорить 52% опитаних, які не знають які рішення конкретно стосувалися їх громади, покращення надання послуг чи розвитку об'єктів інфраструктури їх населеного пункту. Звичайно, відсоток байдужості теж досить великий, це 21% опитаних важко відповісти на це питання. Майже одна третина респондентів вільно розуміє чітку проблему своєї громади і навіть вказує дії, які були спрямовані районною радою на її подолання. Це в свою чергу, як правило, села, в яких активно діють громадські організації, діяльність яких взаємопов'язана з вирішенням проблемних питань (див.рис. 2.9).

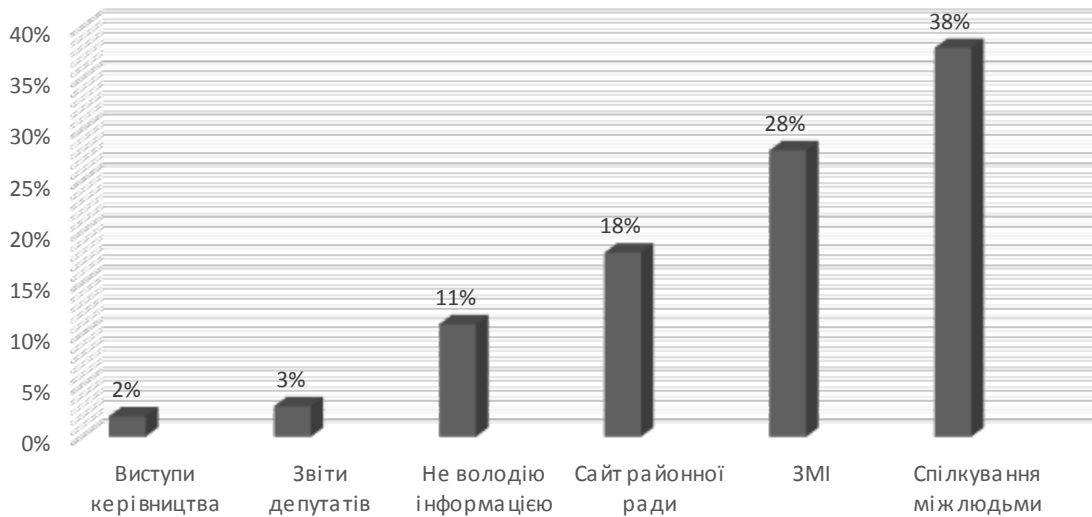

Рис.2.8 Джерела інформації про діяльність районної ради

Примітка. Розраховано автором за додатком В.

Рис. 2.9 Рівень довіри до органів влади районного рівня, %

Примітка. Розраховано автором за додатком В.

Саме аналізуючи попередні результати обраного методу дослідження, бачимо, що найвищий рівень довіри із запропонованих органів влади мають місцеві ради (36%), що втричі більше за такий показник стосовно районної ради (11%).

Серед запропонованих питань, було дослідження суб'єкту формування довіри чи позитивного іміджу органу влади. Результати відповідей респондентів

приємно здивували, важливо, що люди розуміють, що ефективність управління – це результат розумної співпраці між усіма суб'єктами управління.

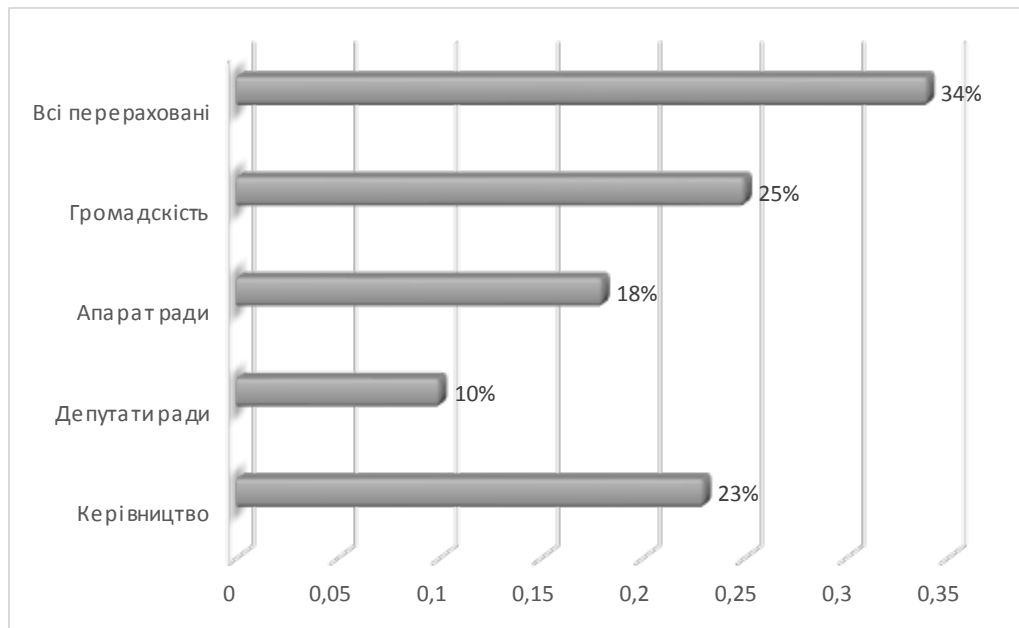

Рис 2.10 Суб'єкти формування довіри до районної ради

Примітка. Розраховано автором за додатком В.

Опитані вказують, що покращити ефективність роботи районної ради як органу влади може посилення зв'язку з населенням та громадськістю – це 35%, а також публічне обговорення життєвоважливих питань для людей – 31%

Загалом, здійснюючи пряме індивідуальне опитування можна охарактеризувати налаштованість респондентів на роботу, бажання почути, зрозуміти, відповісти. В окремих випадках це викликало групові дискусії, що є теж свідченням небайдужості. Разом з тим, аналізуючи відсоток людей, які вагаються дати ту чи іншу відповідь, а це від 3 до 20 % в різних ситуаціях, вважаю, що потенційної небезпеки ізоляції районної влади, відчуженості та відсторонення громадян від неї немає. Окремі протестні настрої присутні, але вони не є підставою для політичного антиіміджового конфлікту на місцях.

Відтак дії влади в даний момент і завжди мають бути спрямовані на попередження конфлікту з громадськістю. Для завоювання ресурсу довіри, районна рада повинна орієнтуватися у своїх діях на такі характеристики: регулярність (впорядкованість, підпорядкування законам і нормам); обґрунтованість (пояснення, аргументація власних дій); ефективність

(компетентність, дисципліна, власне ефективність), моральність (чесність, моральна відповідальність).

2.3. Оцінка ресурсного забезпечення районної ради

Структура ресурсного забезпечення для кожної установи, організації є індивідуальною, виходячи зі специфіки галузі. В даному випадку це система місцевого самоврядування.

Формування стратегії розвитку районної ради здійснюється завдяки таким ресурсним компонентам: інформаційний, інноваційний, фінансовий, кадровий, комунікаційний.

Повнота та якість ресурсного забезпечення установи полягає у своєчасному забезпеченні потреб управлінської діяльності, своєчасності та систематизації прийнятих рішень, їх контролю за виконанням. Тому розглянемо кожен із ресурсних компонентів.

Державні інформаційні ресурси – це систематизована інформація, що є доступною за допомогою інформаційних технологій, право на володіння, використання або розпорядження якою належить державним органам, військовим формуванням, утвореним відповідно до законів України, державним підприємствам, установам та організаціям, а також інформація, створення якої передбачено законодавством та яка обробляється фізичними або юридичними особами відповідно до наданих їм повноважень суб'єктами владних повноважень [46]. Гусятинська районна рада в межах своїх повноважень та відповідно до номенклатури справ виконавчого апарату районної ради володіє інформаційними ресурсами, тобто документами та масивами документів, що підготовлені та систематизовані в зручній і придатній для використання формі. Крім того, відповідно до рішення районної ради, районна рада має власний інформаційний інтернет-ресурс – офіційний сайт <http://www.husyatyn.te.ua/>. Усе це дає можливість здійснювати свою діяльність враховуючи і дотримуючись вимог чинного законодавства.

Основу будь-якої інновації складає оформлений результат досліджень чи

узагальнень практичного характеру у відповідній сфері діяльності з підвищення її ефективності. Головне – впровадити цей результат, перетворити його на форму інновації, тобто завершити інноваційну діяльність і одержати позитивний результат, який згодом поширювати. Інновація – не що інше, як кінцевий результат упровадження новації з метою зміни об'єкта управління й отримання економічного, соціального, екологічного, науково-технічного або іншого виду ефекту.

Такі доробки працівників виконавчого апарату районної ради, які містять цікаві методичні підходи до вирішення тих чи інших управлінських рішень є у складі інноваційних ресурсів установи. Поширення цікавого досвіду та кращих практик роботи органів місцевого самоврядування існує, як на державному, так і на місцевому рівнях. Відповідно до Положення, затвердженого розпорядженням голови районної ради, щорічно вивчається досвід місцевих рад району, кращі напрацювання узагальнюються у вигляді друкованих методичних добірок. Найбільш актуальними на сьогодні є «Методичні рекомендації по організації роботи органів місцевого самоврядування з публічною інформацією», «Методичні рекомендації по організації врегулювання конфлікту інтересів», «Методичні рекомендації по організації роботи Порталу Гусятинського району», «Методичні рекомендації щодо утворення (визначення) та забезпечення функціонування підрозділів корупції на підприємствах, установах, організаціях, що перебувають у комунальній власності» інші.

Фінансова складова усіх ресурсів органу, установи, як правило є передумовою формування інших.

Відповідно до Програми розвитку місцевого самоврядування в Гусятинському районі на 2016-2020 роки, затвердженої рішенням 2 сесії районної ради 7 скликання від 17.12.2015 року з метою створення належних умов роботи для органів місцевого самоврядування різних рівнів у Гусятинському районі, сприяння підвищенню ефективності їх роботи, розроблено і затверджено відповідні заходи і завдання. Їх виконання сприятиме поетапному створенню децентралізованої моделі організації місцевої влади, спроможної ефективно впливати на процеси соціально-економічного й культурного розвитку всіх

територій Гусятинського району, забезпечить підвищення якості адміністративних та управлінських послуг, що надаються населенню, поступове наближення їх до рівня європейських стандартів. Фінансове навантаження даної програми дозволяє:

1) спів фінансування органів місцевого самоврядування району – переможців конкурсів, учасників спільних проектів (програм) державних, міжнародних, громадських організацій (фондів), спрямованих на розвиток місцевого самоврядування, підтримку на належному рівні активності громад у залученні додаткових позабюджетних коштів, вирішення актуальних проблем територіальних громад щодо надання якісних громадських послуг;

2) впровадження Проекту інтегрованої комплексної системи електронного врядування в органах місцевого самоврядування Гусятинського району для забезпечення ефективної роботи органів місцевого самоврядування за рахунок використання інформаційно-комунікаційних технологій, розвитку загальнодоступної інформаційної інфраструктури та інформаційних ресурсів, у першу чергу для своєчасного інформування сільських, селищних, міських, районних рад щодо змін у законодавстві України, взаємного обміну необхідною інформацією, реагування на нагальні потреби та проблеми жителів територіальних громад;

3) проведення засідань круглих столів, семінарів, форумів, міжнародних та районних науково-практичних конференцій, у тому числі виїзних, засідань дорадчих органів, створених при районній раді або за її участю;

4) участь у офіційних зустрічах з керівниками українських та міжнародних установ, організацій, фондів, проектів та програм, керівниками органів місцевого самоврядування, у тому числі інших районів;

5) проведення офіційних прийомів голови районної ради та інших протокольно-публічних заходів;

6) участь представників органів місцевого самоврядування, громадськості в заходах щодо презентації інвестиційного, економічного потенціалу району;

7) висвітлення діяльності ради, депутатів, керівництва в обласних та районних ЗМІ з метою створення прозорої системи для прийняття управлінських

рішень органами місцевого самоврядування, підвищення довіри до органів місцевого самоврядування всіх рівнів;

8) розроблення, видання друкованої продукції та методичних посібників за участю фахівців та науковців для науково-методичного забезпечення діяльності органів та посадових осіб місцевого самоврядування з виконання власних повноважень, вивчення, узагальнення й розповсюдження позитивного досвіду роботи сільських, селищних, міських, районної ради у вирішенні питань, пов'язаних із життєдіяльністю територіальних громад, організацію ефективної взаємодії депутатів рад усіх рівнів;

9) проведення урочистих заходів до державних свят, у тому числі до Дня місцевого самоврядування для підвищення авторитету органів та посадових осіб місцевого самоврядування, рівня інформованості громадян про їх діяльність;

10) відзначення грамотами, дипломами, подяками, цінними подарунками, іншими нагородами з нагоди професійних, державних свят за значний внесок у розвиток місцевого самоврядування з метою мотивації професійної діяльності посадових осіб місцевого самоврядування;

11) участь у роботі Української асоціації місцевих та регіональних влад, Тернопільської обласної асоціації органів місцевого самоврядування для вивчення, узагальнення та поширення передового вітчизняного та міжнародного досвіду діяльності органів місцевого самоврядування.

Крім того потужним фінансово – матеріальним ресурсом районної ради є відповідно до ст.44 Закону України «Про місцеве самоврядування» об'єкти спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міста району. Таких об'єктів комунальної власності є 15 (див. додаток Д).

Наявність такої розгалуженої системи комунальної власності має свої позитивні та негативні риси. Позитивним є те, що районна рада через свої комунальні установи впливає на розвиток тієї чи іншої галузі життєдіяльності району. З іншого ж боку тут необхідне ефективне управління, яке не породжує конфлікт гілок влади, навпаки, сприяє вирішенню спільних проблемних питань. У даному випадку результатом налагодження взаєморозуміння у питаннях управління об'єктами спільної власності територіальних громад сіл, селищ є

Програма фінансової підтримки підприємств, установ, закладів, які є спільною власністю територіальних громад сіл, селищ Гусятинського району на 2018-2020 роки, прийнята на 24 сесії районної ради 7 скликання від 22.08.2019 року.

Проте, аналізуючи усі складові ресурсного забезпечення Гусятинської районної ради, які на пряму впливають на формування її іміджу основною є кадровий потенціал. Це стосується не лише працівників виконавчого апарату районної ради, а й персонального складу депутатів районної ради.

Так, проаналізувавши склад депутатів районної ради 5,6 і 7 скликань, це починаючи з 2006 року, бачимо, що освітній рівень дещо зростає, проте і на той час і зараз свій рівень довіри на місцях отримували люди освідченні, так 85% депутатів теперішнього складу мають вищу освіту, при чому 3 з них мають освітній кваліфікаційний рівень «Магістр», а 1 – «Кандидат наук». Відсоток депутатів, які мають середню і базову вищу освіти знизився. Щоб переконатися в цьому, розглянемо результати статистичного аналізу представленого на рис.2.11.

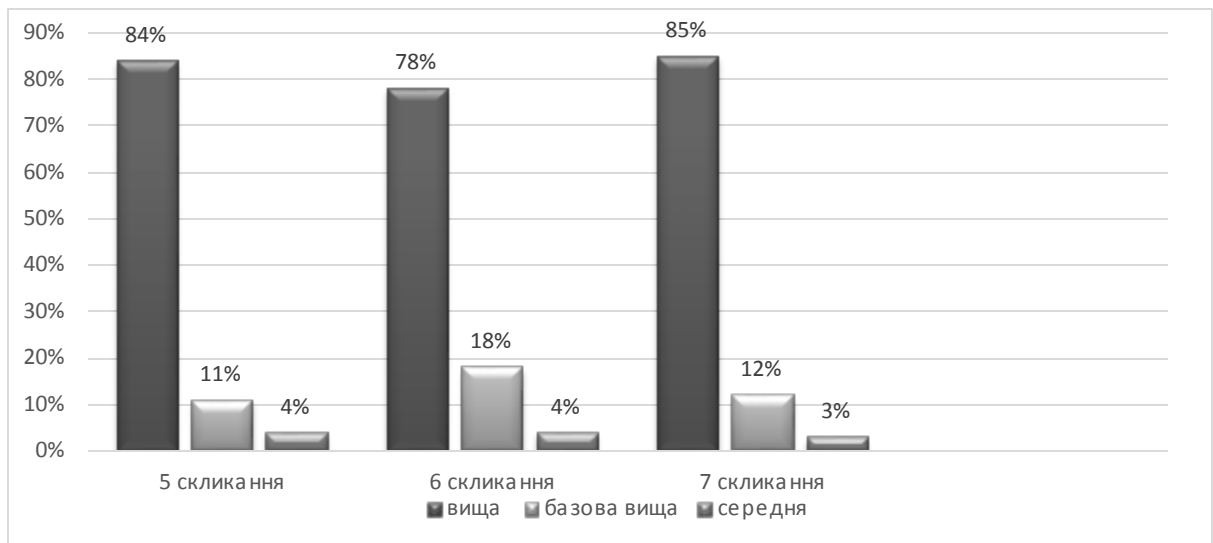

Рис.2.11 Освітній рівень складу депутатів Гусятинської районної ради 5 (2006-2010рр), 6 (2010-2015 рр), 7 (2015-2020 рр) скликань.

Примітка. Наведено за [47].

Крім цього варто зазначити, що в складі районної ради 7 скликання працює: 1 депутат 6 скликань під ряд, 3 депутати – 4 скликання, 7 депутатів – 3 скликання. Це потужний арсенал досвіду, який дозволяє, не зважаючи на певні розбіжності в поглядах кожного депутата, їх суб'єктивні думки досягати розумного компромісу.

В складі виконавчого апарату районної ради працює 7 відповідальних працівників – посадових осіб місцевого самоврядування, з яких 1 має ступінь кандидата наук, 3 – ступінь магістра, 2 – дві вищі освіти, 1 – вища освіта. Тобто освітній рівень досить високий. Досвід роботи в органах місцевого самоврядування: 2 - 25 і більше років, 3 – 15-20 років, 2 – 5-10 років.

Сьогодні населення досить вимогливо ставиться до влади і тих, хто її представляє. Серед цих вимог - високий освітньо-кваліфікаційний рівень, компетенція, досвід, етика поведінки, моральні складові. Посадові особи місцевого самоврядування Гусятинської районної ради в повній мірі задовільняють ці вимоги.

Зупинимося на комунікаційних ресурсах Гусятинської районної ради в контексті формування її позитивного іміджу. З 2006 року одним із стратегічних напрямків роботи районної ради було визначено встановлення взаємозв'язків з іншими регіонами нашої країни та міжнародні зв'язки. Працюючи в цьому напрямку було розроблено проекти Угоди та Меморандуму (табл. 2.3).

Таблиця 2.3

**Угоди про співпрацю та партнерські відносини, що діють у
Гусятинській районній раді¹**

№ п/п	Назва угоди (меморандуму)	Рік укладання	Місце укладання
1	2	3	4
1	Угода про співпрацю між селищем міського типу Гусятин та містом Ришкани	2006	Молдова м.Ришкани
2	Угода про співробітництво між Гусятинським районом Тернопільської області та Гостинським повітом Великопольського воєводства	2006	смт.Гусятин Тернопільської області
3	Угода про співпрацю між Свалявським районом Закарпатської області та Гусятинським районом Тернопільської області	2007	м.Свалява Закарпатської області
4	Угода про співпрацю між Верховинським районом Івано-Франківської області та Гусятинським районом Тернопільської області	2008	смт.Верховина Івано – Франківської області
5	Угода про партнерство між Гусятинською районною радою Тернопільської області та Токмакською районною радою Запорізької області	2016	м.Токмак Запорізької області

Продовження табл.2.3.

1	2	3	4

6	Угода про партнерство між Гусятинською районною радою Тернопільської області та Путивльською районною радою Сумської області	2017	м.Путивль Сумської області
7	Меморандум про трьохстороннє партнерство в рамках проекту «Наша дружба єднає Україні: Схід і Захід разом назавжди» між Гусятинською районною радою Тернопільської області, Путивльською районною радою Сумської області та Верховинським районом Івано-Франківської області	2017	смт.Верховина Івано – Франківської області
8	Угода про партнерство між Гусятинською районною радою Тернопільської області та Менською районною радою Чернігівської області	2017	м.Мена Чернігівської області
9	Угода про співпрацю в рамках Асоціації органів місцевого самоврядування Гусятинського району Тернопільської області та Асоціації органів місцевого самоврядування Путивльського району Сумської області та	2018	смт.Гусятин Тернопільської області

Примітка. Складено за даними Гусятинської районної ради [47].

Укладені угоди та меморандуми дають можливість налагоджувати взаємозв'язки з цими регіонами, детальніше і системніше обмінюватися досвідом роботи місцевого самоврядування, популяризувати свою діяльність, розвивати культурно-туристичну привабливість свого району. На основі цих документів відбулося 18 зустрічей в різному форматі, із залученням в тому числі широкої громадськості.

Виходячи із оцінки ресурсного забезпечення Гусятинської районної ради, проаналізувавши вплив зовнішніх і внутрішніх чинників на діяльність органу влади, а також оцінивши його сильні та слабкі сторони з допомогою SWOT – аналізу діяльності оцінимо можливості та загрози в процесі подальшого управлінського процесу (див. рис.2.12).

Висновки до розділу 2

В результаті проведеної оцінки організаційного забезпечення формування іміджу Гусятинської районної ради бачимо, що орган місцевого самоврядування представляє спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ обраних 25 жовтня 2015 року на чергових виборах до місцевих рад по за пропорційною виборчою системою за виборчими списками місцевих організацій політичних партій і нараховує 36 депутатів. Районна рада працює у форматі сесійних

засідань, утворивши президію, 6 постійних комісій районної ради та виконавчий апарат районної ради.

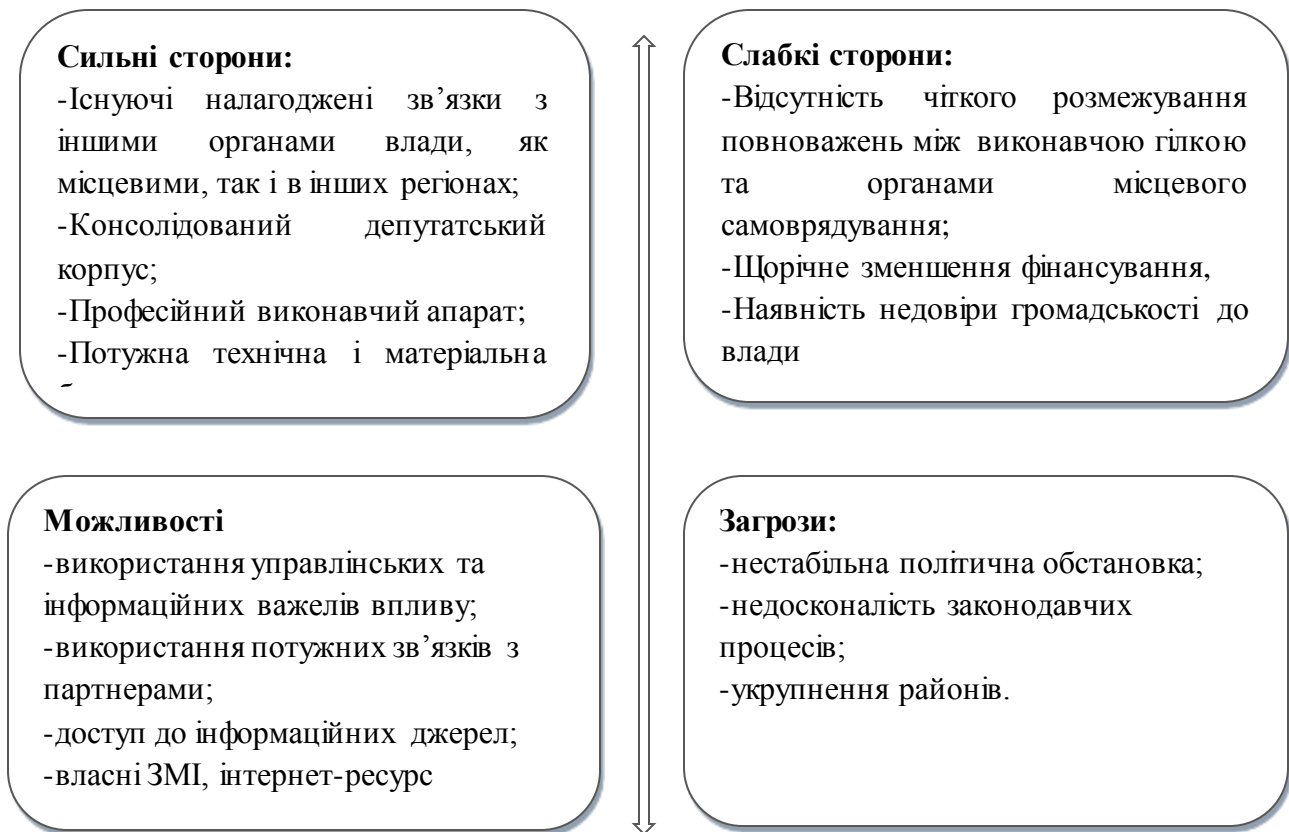

Рис. 2.12. SWOT – аналіз діяльності Гусятинської районної ради

Примітка. Складено автором за матеріалами діяльності Гусятинської районної ради

Відповідно до наданих законом повноважень Гусятинська районна рада працює на забезпечення сприятливих умов життєдіяльності територіальних громад району та задоволення інтересів та потреб її жителів.

Для глибшої оцінки характеристики управлінської діяльності в контексті формування іміджу Гусятинської районної ради проведено дослідження методом опитування у вигляді прямого спілкування з жителями району шляхом заповнення анкет. Враховуючи, що кількість населення Гусятинського району становить 64,7 тисяч чоловік, для отримання вірогідних результатів було опитано 1000 чоловік. Рівень довіри до Гусятинської районної ради виходячи із аналізу анкети в середньому складає 22%. 37% респондентів наголосили, що покращити ефективність роботи районної ради можна шляхом посилення зв'язку з населенням та громадськістю.

Здійснивши детальну оцінку ресурсного забезпечення районної ради та на основі цих даних SWOT – аналіз діяльності органу влади, можна сміливо констатувати, що передумови для формування позитивного іміджу районної ради як органу місцевого самоврядування є, проте вони не використовуються належним чином. Критичне негативне ставлення до органу місцевого самоврядування зумовлює необхідність впровадження нових для об'єкту дослідження шляхів по удосконаленню іміджу органу місцевого самоврядування.

РОЗДІЛ 3

ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМУ ФОРМУВАННЯ ІМІДЖУ ОРГАНУ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

3.1. Шляхи удосконалення взаємодії Гусятинської районної ради з територіальними громадами та громадськими інститутами в контексті формування її іміджу

У сучасних умовах подальшого вдосконалення діяльності органів місцевого самоврядування в Україні постала надзвичайно складна проблема реформування місцевого управління, вдосконалення форм, механізмів та методів його здійснення. Важливість цього процесу обумовлена тим, що саме місцеве самоврядування є важливою складовою механізму реалізації прав людини на місцевому рівні. Саме тут відбувається найбільш ефективна взаємодія – постійна співпраця у вирішенні як значних, так і повсякденних питань на умовах незаперечної відкритості і прозорості з обох сторін. У результаті такої взаємодії відбувається і взаємовплив. Завдяки цьому процесу між владою і громадою стає можливим здійснення контролю громадськості за діяльністю органу місцевої влади. Тобто при взаємодії на відміну від поняття «зв'язків з громадськістю» влада шукає консенсус у відносинах і застосовує для цього різноманітні форми і механізми. У цьому процесі мають бути зацікавлені обидві сторони, але для здійснення ефективної взаємодії ініціатива має надходити з боку влади. Саме тоді і застосовуються поняття «залучення громадськості», коли влада здійснює певні кроки для того, щоб населення брало участь у спільному з нею вирішенні питань та у процесі прийняття рішень в цілому. Тобто «участь громадськості» є результатом процесу «залучення».

Слід зазначити, що останнім часом у наукових працях при дослідженні взаємовідносин влади та громадянського суспільства, останнє розглядається не як об'єкт, а як суб'єкт процесу. Така нова якість пояснюється важливістю для органів місцевої влади отримання знань щодо формування громадської думки та настроїв для управління цими процесами. Особливо необхідним це вважається

зادля створення позитивної репутації (позитивного іміджу), доброзичливого ставлення громадськості до державних громадсько-політичних, громадсько-економічних та інших інститутів.

На рівні взаємодії орган місцевого самоврядування – громада існують певні особливості для реалізації взаємозв'язку залежно від розвитку певної території, в даному випадку району. Політичні, економічні та соціальні обставини впливають на форми здійснення співпраці та використання відповідних інструментів. Настрої населення, концепції функціонування громадських організацій, усі зміни, що відбуваються у районі обов'язково мають відобразитися на стратегії та тактиці управлінської діяльності органу місцевої влади, в даному випадку районної ради. Тому сформовано чіткий механізм владно – громадської взаємодії на рівні району (див. рис. 3.1).

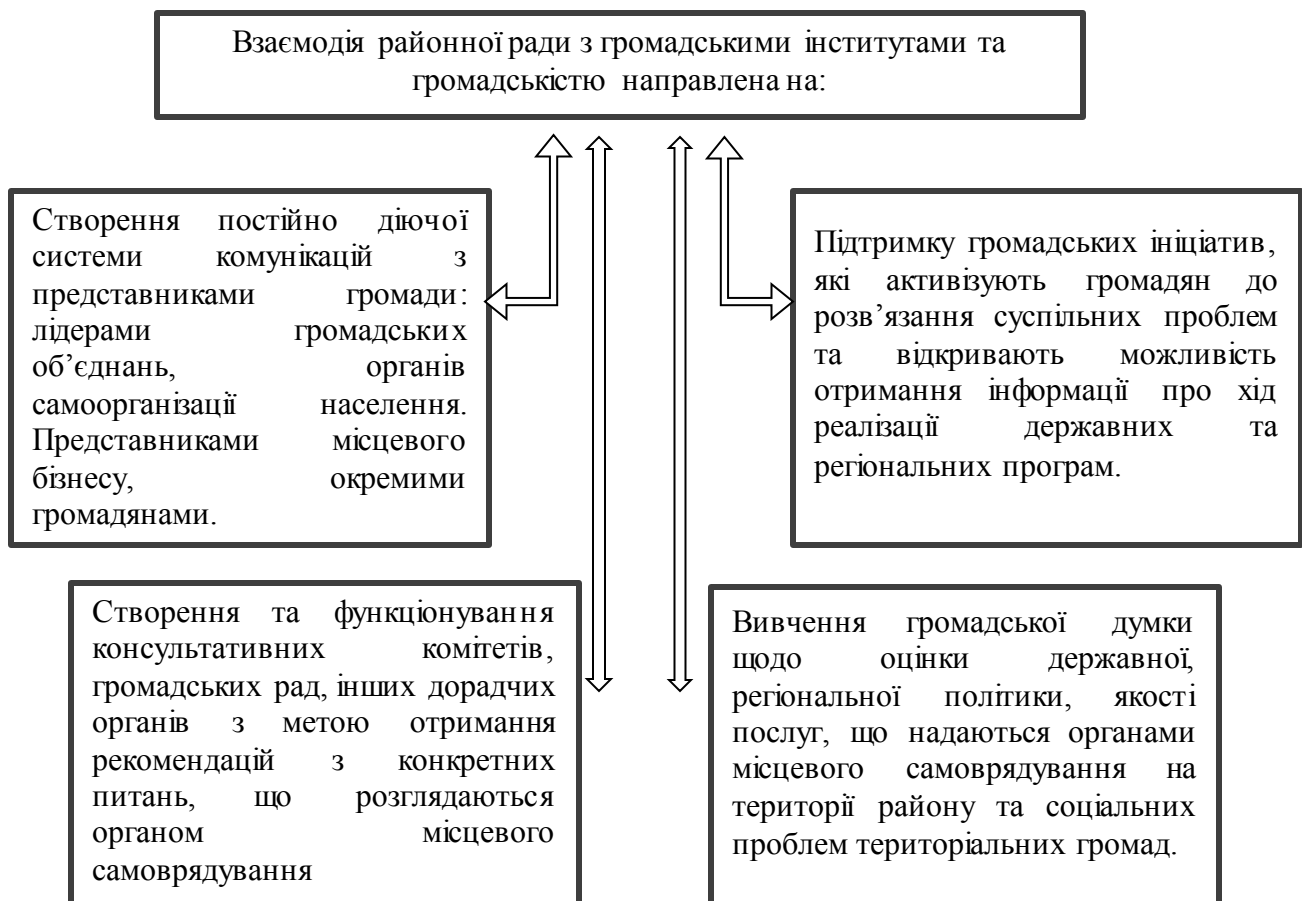

Рис.3.1. Напрямки дії владно – громадської взаємодії на рівні району

Примітка. Наведено за [32].

Механізми співпраці членів громади і органу місцевого самоврядування - це – нормативно – правовий, соціальний, економічний, організаційний та інформативний [65].

Для удосконалення діяльності Гусятинської районної ради направленої на формування свого позитивного іміджу, розглянемо детально запропоновані механізми.

Нормативно – правовий механізм взаємодії включає нормативно – правові документи різної юридичної сили, які стосуються спільної діяльності органу місцевого самоврядування та громадськості і можливість користуватися ними на практиці. Тут існує надзвичайно велика прогалина у законотворчій державній діяльності, адже процеси проведення місцевого референдуму, зборів громадян за місцем проживання, громадських слухань, місцевих ініціатив регулюються на рівні громади, а саме її статутом та окремими положеннями. Багато років відсутні законодавчі і правові механізми реалізації конституційних положень про місцевий референдум. Закон України «Про всеукраїнський та місцеві референдуми» втратив чинність 28 листопада 2012 року, хоч і до того часу його положення стосовно місцевих референдумів нереально було застосувати на практиці. Постанова КМУ «Про затвердження Положення про загальні збори громадян за місцем проживання в Україні» датована ще 17 грудням 1993 року. За 26 років її дії неодноразово змінилася не лише система влади, але й менталітет і свідомість громадян. Поняття ж «місцевих ініціатив» дуже вузько висвітлено в Законі України «Про місцеве самоврядування в Україні» і окремих роз'яснень законодавчих актів вищої юридичної сили немає. Відсутність чітких регламентованих норм нормативно – правовий механізму значно звужує можливості взаємодії органу місцевого самоврядування з громадськістю.

Інші механізми взаємодії – соціальні. Такі як соціальне партнерство, соціальний контракт. Демократична держава не повинна здійснювати соціальне управління в усіх без винятку сферах суспільних відносин. Частина своїх повноважень вона делегує місцевим органам влади, які в свою чергу можуть «поділитися» ними з громадськими об'єднаннями. Деякі громадські організації, які довели свою ефективність, набули чинного авторитету в громаді можуть залучати до свого фінансування бюджетні джерела – кошти районних служб. По суті, органи місцевого самоврядування виступають як ініціатори соціального замовлення, а громадські організації, що за результатами конкурсу уклали

відповідні контракти, є виконавцями. Це можна охарактеризувати як запровадження системи соціального контракту.

Такі взаємовідносини, зокрема, передбачені постановою КМУ від 14 лютого 2018 року «Деякі питання надання фінансової підтримки громадським об'єднанням ветеранів» та чітко дотримуються на рівні районної ради та виконавчих органів влади у районі. Завдяки цьому механізму в районі фінансуються окремі громадські організації.

Станом на момент дослідження, аналізуючи діяльність громадських об'єднань, констатую, що становлення у районі третього сектору як основного суб'єкта громадської ініціативи відбулося. Його складові в окремих напрямках діяльності справляють відчутний вплив на державні інституції щодо представлення інтересів та захисту законних прав громадян. Вони вступають у взаємовідносини з місцевою владою як організована сила узагальнення інтересів окремої категорії жителів району. Кожна з таких організацій зацікавлена в тому, щоб налагодити партнерські взаємовідносини з усіма організаціями, установами, насамперед органами місцевого самоврядування. Існує проблема, що на початковому етапі діяльності громадські організації стикаються з байдужістю та несприйняттям. Як окремого партнера з боку органів місцевого самоврядування. Така поведінка з боку місцевого органу влади є неприйнятною і негативно впливає на формування їх іміджу.

З боку Гусятинської районної ради є всестороння підтримка громадських об'єднань, яка представлена на рис. 3.2.

На теренах Гусятинського району створено і працює близько 250 інститутів громадянського суспільства різних напрямків, в тому числі благодійні та профспілкові.

Протягом останніх 5 років районною радою було розглянуто біля 20 питань, які так чи інакше стосуються функціонування громадянських інститутів у районі.

Рис. 3.2. Види надання підтримки громадським організаціям, що функціонують на теренах Гусятинського району

Примітка. Наведено за [48].

Передусім, це тісна співпраця з районною ветеранською організацією по обстеженню умов проживання ветеранів, вирішення їх насущних проблем, організації святкування Дня Перемоги. Аналогічна робота проводиться з районною організацією інвалідів Великої Вітчизняної війни та Збройних Сил України. Після створення районної організації воїнів АТО з 2014 року активізована робота по їх підтримці. Рішенням 6 сесії районної ради 7 скликання від 23 червня 2016 року було затверджено окрему районну програму соціальної підтримки учасників антитерористичної операції та членів їх сімей на 2016-2020 роки, яка виконується в повній мірі. Варто сказати, що дані організації мають свою мережу по населених пунктах, що дає змогу в свою чергу разом з самоврядними органами територіальних громад ефективно працювати з членами цих інституцій на місцях.

В районі працює організація «Союз Чорнобиль». До пам'ятних дат з дня трагедії на Чорнобильській АЕС, за кошти районного бюджету виготовляються відзнаки та надаються грошові адресні виплати сім'ям ліквідаторів на ЧАЕС.

Досить продуктивна робота з районною організацією Всеукраїнського фізкультурного – спортивного товариства «Колос», утримання якої здійснюється з районного бюджету. Команди цього товариства щорічно виборюють перші місця на районному та обласному рівнях.

Останнім часом помітною стала взаємодія районної ради з Гусятинським районним осередком міжнародної громадської організації «Україна – Польща – Німеччина». Протягом останніх 5-ти років по обміну досвідом Польщу відвідали

п'ять делегації нашого району. Заключна угода про співпрацю з Гостинським повітом республіки Польща, в рамках якої наш район також неодноразово відвідували польські делегації. Усе це дасть змогу уникнути інформативного вакууму у сфері міжнародних зв'язків, а також подальше напрацювання спільних проектів соціально – економічного зростання регіону.

Крім того, варто зазначити що двоє депутатів районної ради є очільниками громадських організацій, які надзвичайно потужно працюють. Це ГО «Ветерани органів місцевого самоврядування» та РГО всеукраїнського союзу жінок – трудівниць «За майбутнє дітей України». Саме по їх ініціативі була підготовлена і прийнята програма надання фінансової підтримки громадським організаціям на реалізацію соціально – культурних проектів. Це дає змогу ширше співпрацювати із громадськими організаціями і втілювати з їх допомогою проекти розвитку територіальних громад району у різних сферах. Районна організація жінок – трудівниць «За майбутнє дітей України» реалізує свої проекти у сфері материнства – дитинства. Найбільший їх проект досить відомий на всеукраїнському рівні – це конкурс «Таланти багатодітної родини». Конкурс – фестиваль проводиться в районі уже 8 років. За цей час цей захід зібрав навколо себе біля 850 дітей з 32 шкіл нашого району. Він є своєрідною площадкою для спілкування з цією незахищеною категорією населення, тому підтримка фестивалю з боку районної ради незаперечна.

Організаційний механізм взаємодії громади і органу місцевого самоврядування включає створення органів, спеціально призначених сприяти цій взаємодії. Ці органи мають дорадчий статус. В районі функціонує три таких органи: Координаційна рада з питань місцевого самоврядування при голові районної ради, Громадська Рада при районній раді, Асоціація органів місцевого самоврядування Гусятинського району (див.табл.3.1.).

Таблиця 3.1

Дорадчі органи взаємодії органів місцевого самоврядування та громадськості у Гусятинському районі

№ п/п	Назва дорадчого органу	Дата створення	Кількісний та якісний склад	Мета і завдання діяльності органу	Фінансове забезпечення
1	2	3	4	5	6

1	Координаційна рада з питань місцевого самоврядування при голові районної ради	Грудень 2015	31 чоловік. Голови місцевих рад, керівництво районної ради	- ефективна робота органів місцевого самоврядування через запровадження інноваційних підходів до роботи, в тому числі взаємодія з різними гілками влади і громадськістю; - підготовка пропозиції і рекомендації щодо вдосконалення чинного законодавства у сфері місцевого самоврядування, з питань адміністративно-територіальної реформи та децентралізації влади в Україні; - участь в організації обговорення в органах місцевого самоврядування, депутатами місцевих рад, членами територіальних громад проектів нормативно-правових актів у сфері місцевого самоврядування, а також проектів рішень, що вносяться на розгляд районної ради; інші	Районний бюджет
2	Асоціація органів місцевого самоврядування Гусятинського району	Червень 2016	23 чоловіка, голови місцевих рад	- сприяння місцевим радам у здійсненні місцевого самоврядування на принципах, закладених у Конституції України, Європейській хартії місцевого самоврядування, Законах України «Про місцеве самоврядування в Україні» та «Про асоціації органів місцевого самоврядування»; - представлення територіальних громад району та їх органів в органах державної влади.	Членські внески

1	2	3	4	5	6
				- захист гарантованого державою права територіальних громад, як безпосередньо, так і через їх ради та виконавчі органи, а також через районну раду, яка представляють спільні інтереси територіальних громад, вирішувати питання місцевого значення в межах Конституції і законів України.	
3	Громадська Рада при районній раді	Серпень 2016	17 чоловік, представники громадських організацій району	- створення умов для повноцінної реалізації громадянами права на участь у формуванні та реалізації регіональної і місцевої політики; здійснення громадського контролю за діяльністю органів виконавчої влади Гусятинського району; - здійснення моніторингу за врахуванням пропозицій громадськості в процесі прийняття та впровадження рішень районної ради.	Районний бюджет

Примітка. Складено за даними [48].

Найбільш актуальний в умовах сьогодення – це інформаційний механізм взаємодії органу місцевого самоврядування та територіальної громади, який сприяє підвищенню поінформованості громадян. Тепер стало вкрай необхідним отримувати оперативну та достовірну інформацію. У зв'язку зі змінами суспільно – політичної формації сталися перетворення в різних сферах життєдіяльності громад. Особливістю суспільства перехідного періоду в ході здійснення демократичних перетворень є актуалізація інформаційних процесів. Залучення до активної участі в процесі державотворення широких верств населення.

Інформаційний механізм взаємодії Гусятинської районної ради з громадськістю району передбачає цілу низку заходів, які показано на рис.3.3.

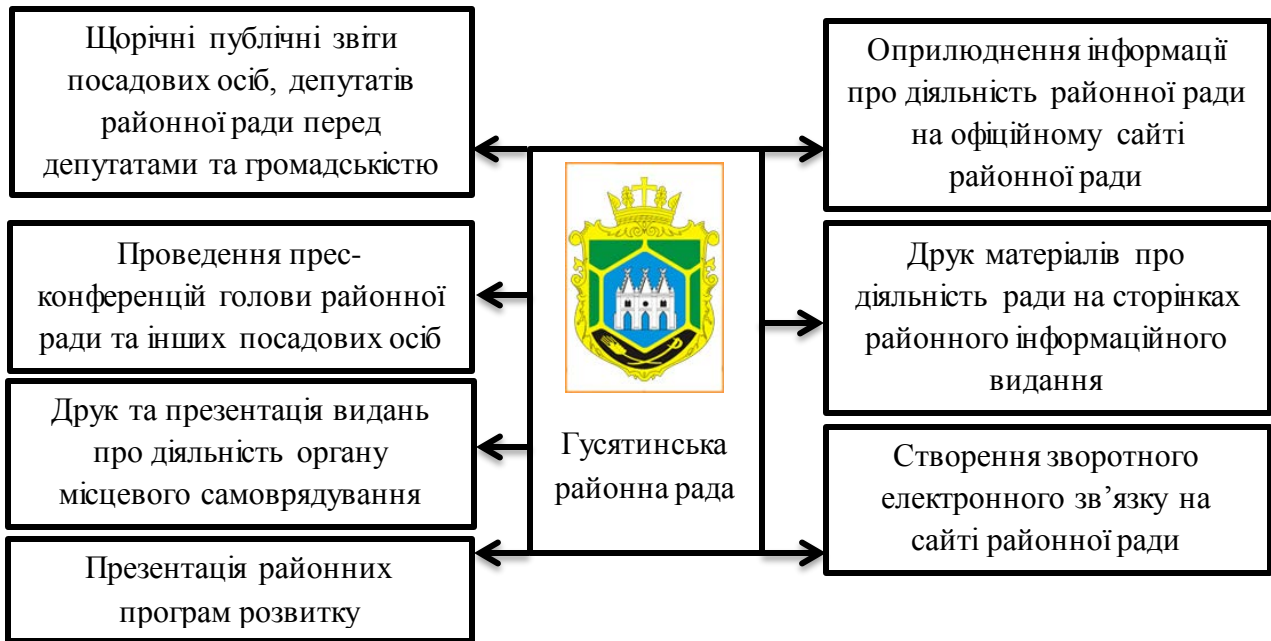

Рис.3.3. Заходи по реалізації інформаційного механізму взаємодії Гусятинської районної ради з громадськістю

Примітка. Складено автором.

Таким чином, чітке та системне дотримання усіх розглянутих заходів різних запропонованих механізмів дозволить покращити взаємозв'язок органу місцевого самоврядування з громадськістю задля формування позитивного іміджу першого.

3.2. Використання інструментів Е-урядування при формуванні іміджу районної ради

Поняття «електронного урядування» та його складової «електронної демократії» не таке вже й нове для органів влади в Україні. Проблема в іншому у бажанні окремих владних структур задіювати усі можливі інструменти цієї форми суспільних відносин. Проте коли говорити про програму удосконалення діяльності органу місцевого самоврядування з метою формування його позитивного іміджу, то не існує ширшої форми взаємовідносин органу управління і громадськості, як електронні комунікації.

Переваги е-демократії очевидні – це істотне зниження витрат на здійснення демократичних процедур; зниження витрат на інтерактивні форми взаємодії з

громадянами, що дає можливість органам публічної влади більш повно враховувати думки різних соціальних груп при прийнятті рішень; залучення громадян до прийняття рішень на більш ранніх стадіях і в більш тісній формі; залучення суспільних груп громадян з обмеженими можливостями, яким складно забезпечувати свої громадські права за «традиційними» формами демократичної участі; зміцнення довіри громадян до держави за рахунок іміджевих функцій нових комунікативних каналів, створення у громадян ілюзії участі в прийнятті рішень [2].

Звісно, як кожен процес і е-демократія має свої недоліки. Але врахувавши чіткі цілі, які стоять перед органом місцевого самоврядування, необхідно прагнути до удосконалення цієї системи і по можливості усунення хоча б таких суб'єктивних недоліків як посилення залежності чиновників від публічного е-волевиявлення громадян, що може призвести до популізму, втрати як самостійності чиновників при прийнятті рішень, так й відповідальності за вже прийняті рішення.

Сьогодні важко уявити сучасну людину, пересічного жителя нашої громади, який користується пристроями чи засобами швидкісної передачі інформації. Тому використання органами місцевого самоврядування елементів системи електронного урядування є надзвичайно зручним та дієвим інструментом забезпечення оперативним комунікативним зв'язком з жителями громад. Щодо технічної та технологічної сторони, то зрозуміло, що органи влади мають використовувати найсучасніші технології для забезпечення функціонування форм зворотного зв'язку на сайтах органів влади, електронної пошти, електронного документообігу і комунікацій, що зможе надати оперативну інформацію керівникам профільних відділів щодо потреб громадян.

Застосування сучасних технологій електронного урядування має здійснюватися при взаємодії публічної адміністрації з представниками бізнесу, громадського сектору, політичних партій та ін., оскільки нехтування будь-якого з цих секторів порушить динаміку розвитку інформаційно-комунікаційних процесів та інформаційного суспільства в Україні.

Закон України «Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 роки» наголошує, що одним із головних пріоритетів України є прагнення побудувати орієнтоване на інтереси людей, відкрите для всіх і спрямоване на розвиток інформаційне суспільство. У II розділі Закону зазначається, що основним завданням розвитку інформаційного суспільства в Україні є сприяння кожній людині на засадах широкого використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій (далі – ІКТ) можливостей створювати інформацію і знання, користуватися та обмінюватися ними, виробляти товари та надавати послуги, повною мірою реалізуючи свій потенціал, підвищуючи якість свого життя й сприяючи сталому розвитку країни на основі цілей і принципів, проголошених Організацією Об'єднаних Націй, Декларації принципів та Плану дій, напрацьованих на Всесвітніх зустрічах на вищому рівні з питань інформаційного суспільства.

Використання технологій електронного урядування означає процес трансформації всіх основних форм діяльності органів влади, і успіх цього процесу залежить від правильної стратегії і тактики на кожному з етапів, раціональної організації, координації та взаємодії всіх учасників процесу – виконавчої, законодавчої, судової гілок влади всіх рівнів, бізнесу, закладів освіти, громадського сектору та ін.

Кожна система управління, яка функціонує як відкрита система, має отримувати адекватну інформацію до і після прийняття рішень, тому вона потребує якісного інформаційного забезпечення й ефективних комунікацій. При здійсненні основних управлінських функцій – планування, організації, мотивації, координації, аналізу та контролю, – комунікація виступає як інтегруючий фактор: використовуючи потоки інформації, вона спрямовує повідомлення від однієї ланки до іншої відповідно встановленим цілям. Фактично, система обробки інформації виступає об'єднуючою функцією для всіх підсистем або підрозділів державного управління.

Ефективний зворотній зв'язок забезпечує своєчасне інформування населення щодо тих аспектів діяльності органів публічної влади, які найбільше цікавлять громадян, дозволяє оцінити швидкість та якість реагування на виявлені

проблеми, визначити можливі прорахунки і, за потреби, скоригувати план подальших дій.

З цією метою виконавчим апаратом Гусятинської районної ради спільно з центром електронних технологій «Sibitri» м. Тернопіль розроблено офіційний сайт районної ради, як електронний продукт комунікацій з громадськістю (рис.3.4.).

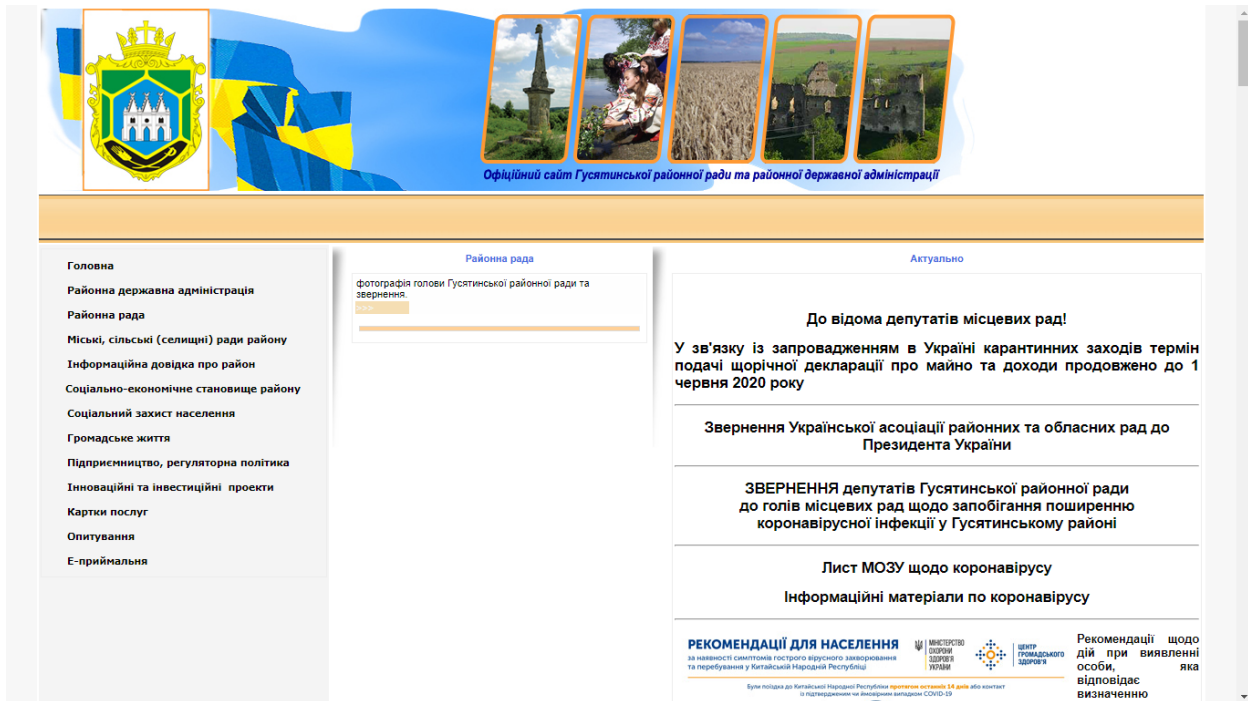

Рис.3.4. Загальний вигляд головної сторінки офіційного сайту Гусятинської районної ради - www.husyatyn.te.ua

Примітка. Наведено за [48]

На рис. 3.4 показано задіяно такі інструменти електронного урядування:

1) Звернення. Гусятинська районна рада повинна забезпечити надання всіма заінтересованими сторонами електронних пропозицій до змісту державної та регіональної політики, реагувати на наведені факти порушень та зловживань.

2) Збір підписів та надсилання петицій на підтримку ініціатив громадян. Рішенням районної ради від 31 березня 2016 року №84 затверджено Положення Гусятинської районної ради про порядок розгляду електронної петиції. Електронна петиція оприлюднюється на офіційному веб-сайті районної ради протягом двох робочих днів з дня надсилання її автором (ініціатором). У разі невідповідності електронної петиції встановленим вимогам оприлюднення такої петиції не здійснюється, про що повідомляється автору (ініціатору) не пізніше

строку, встановленого для оприлюднення. Дата оприлюднення електронної петиції на офіційному веб-сайті районної ради є датою початку збору підписів на її підтримку. Електронна петиція, адресована районній раді, розглядається за умови збору на її підтримку не менш як 100 підписів громадян протягом 30 календарних днів з дня оприлюднення петиції. Якщо ж в установлений строк вона не набрала необхідної кількості голосів на її підтримку, після завершення строку збору підписів на її підтримку розглядається як колективне звернення громадян відповідно до Закону України «Про звернення громадян» про, що повідомляється автору (ініціатору) електронної петиції.

3) Консультації, анкетування, електронне звернення – можливість отримати зворотний зв'язок щодо планів та оцінки діяльності органів публічної влади та їхніх посадових осіб.

Висновки до розділу 3

Розглянуто загальноприйняті механізми по удосконаленню іміджу органів місцевого самоврядування, на основі яких розроблено шляхи по удосконаленню взаємодії Гусятинської районної ради з громадськістю, територіальними громадами та громадськими інституціями.

Сьогоднішнє прагнення переважної більшості жителів громад не лише бути поінформованим, а й також самостійно продукувати інформацію, яка буде сприйнятою іншими суб'єктами комунікативного процесу в площині державного управління відображає бажання громадян не стільки пасивно сприймати інформацію, що розповсюджується органами місцевого самоврядування, скільки бути спроможним впливати на прийняття рішень, визначення пріоритетних напрямків розвитку, формування програми дій в межах компетенції даних органів. Таким чином, можемо констатувати існування нагальної потреби у побудові суб'єкт-суб'єктного типу комунікації, що забезпечить повноцінний діалог між громадянами та органами влади, який характеризується

діалогічністю, можливістю бути почутим, а також налагодженням моделі "питання — відповідь".

Саме використання інструментарію інформаційно – комунікативного менеджменту стане дієвим інструментом для удосконалення іміджу Гусятинської районної ради. Зокрема впровадження «е-урядування» дасть можливість в основній мірі забезпечити інформацією та системою зворотного зв'язку жителів громади Гусятинського району. В подальшому відкритість і зрозумілість управлінських рішень ради підніме рівень довіри до неї.

ВИСНОВКИ

Проведене ґрунтовне дослідження охопило усі ключові напрямки діяльності Гусятинської районної ради, як органу місцевого самоврядування, що представляє інтереси громад району. Це дало можливість системно виконати всі поставлені завдання, досягти бажаної мети та зробити наступні висновки.

1. Аналіз літературних джерел підтвердив, що зазначена тема є більш ніж актуальною на етапі реформування місцевого самоврядування. Попри досить інтенсивну розробку теоретичних і методологічних аспектів, присвячених вивченню діяльності органів влади як сервісних організацій, на сьогодні залишаються недостатньо дослідженими проблеми щодо впорядкування, насамперед на рівні законодавчого та нормативно-правового забезпечення, системи визначень та понять щодо послуг у сфері державно-управлінської діяльності.

2. Враховуючи недосконалість, а подекуди й відсутність виваженої, спрямованої на перспективу програми діяльності органів влади стосовно налагодження конструктивних зав'язків зовнішнього та внутрішнього характерів, подальший розвиток отримало судження поняття « іміджу ». Адже саме він є одним із необхідних складових елементів, що забезпечують усі сфери життєдіяльності системи влади і суспільства. Імідж органу місцевого самоврядування – це комплексне уявлення, що складається на основі збереженої у пам'яті інформації про його візуально-вербальний, діяльнісний та емоційний образ, що може змінюватися в залежності до обставин та ситуації.

3. Гусятинська районна рада 7 скликання працюючи в даному управлінськ-кадровому складі уже 4 роки досягла певного ділового і політичного іміджу. Проведено моніторинг роботи органу місцевого самоврядування з точки зору організаційної структури та політичної неупередженості. 36 депутатів районної ради та виконавчий апарат, чисельністю 9 чоловік дозволяють в певній мірі забезпечувати виконання усіх поставлених законом вимог та обов'язків.

4. Проведено соціологічне опитування з вибірковою сукупністю 1000 чоловік, яке показало нові виклики громадськості, її невдоволення окремими

питаннями, нерозуміння, необізнаність та недовіру до районної ради. Виходячи із аналізу запропонованої анкети, лише 22 % респондентів висловлюються за довіру та позитивно сформований імідж Гусятинської районної ради. 65 % опитаних вказують на необхідність прозорого інформаційного клімату у діяльності ради, 31% за публічне обговорення пріоритетних напрямків розвитку громад.

5. Акцентовано увагу на тому, що в контекст взаємодії громадської думки та влади включено велику кількість соціальних суб'єктів. ЗМІ виступають у ролі не лише посередника, а саме регулятора відносин між громадянами і державними, політичними, соціальними інститутами суспільства. На поведінку людей та діяльність організацій величезний вплив має громадська думка. Отримані дані опитувань дозволяють простежити окремі тенденції, що відображають взаємозв'язок органу місцевого самоврядування з соціумом.

6. Таким чином визначено категоріальний апарат проблеми формування позитивного іміджу органу місцевого самоврядування. Зазначено, що формування іміджу є сукупністю технологій і комплексом технік, об'єднаних в певний управлінський цикл, за допомогою яких здійснюється планомірна діяльність з позиціонування об'єкта в соціумі; кінцевою метою такого позиціонування і є позитивний імідж об'єкта, підняття його авторитету та встановлення статусу престижності для більшості контактів з таким об'єктом.

7. Запропоновано шляхи по удосконаленню іміджу Гусятинської районної ради. Підтверджено, що для побудови ефективної системи комунікації органів державної влади та громадськості необхідно нове становлення парадигми державного управління, яке можливе лише через призму комунікативного менеджменту. Підкреслено важливість громадського контролю для становлення демократичного суспільства, розкрито механізми, через які він може реалізовуватися. Вказано особливості громадського моніторингу та громадської експертизи.

8. Продовжується вирівнювання структури інтернет-користувачів відповідно до структури населення. Цей процес вже фактично завершений по гендерному показнику, і триває по інших показниках: регіональному,

професійному, освітньому, рівню доходів, віковому. Найактивнішими в інтернеті є українці віком від 15 до 24 років – серед них частка користувачів інтернетом становить 97%, люди від 25 до 34 років – 96%, користувачів віком від 65 років - уже 29% (рік тому було лише 14%). Частка жінок у загальній кількості інтернет користувачів становить 52%.

Саме такий аналіз підтвердив правильність обраної нами стратегії по формуванню позитивного іміджу, яка базується на принципах інформаційно – комунікативного менеджменту, зокрема використання інструментарію е-урядування.

9. Чітко встановлено і обґрунтовано канали передачі інформації до громадськості, які її не будуть спотворювати, а навпаки викликатимуть інтерес та мотивацію участі в комунікативних процесах. Саме досягнення ефекту зворотного зв'язку чи його відсутність покаже рівень ефективності комунікації. У комунікативному процесі між владою та громадськістю достовірність інформації відіграє надзвичайно важливу роль. Вона виступає інструментом створення ефективних управлінських рішень з однієї сторони та можливістю прийняття участі та впливу на процес здійснення державного управління.

10. Акцентовано увагу на необхідності підготовки комунікативних акцій зі сторони органів влади. Якість підготовки, проведення та отримання успішного результату залежить від отримання достовірної первинної інформації з першоджерела, тобто від самої громадськості, ефективність яких залежить і від оперативності надання такої інформації. Усе це свідчить про те, що комунікаційний процес між владою та громадськістю має бути безперервним, постійно підтримуватися та контролюватися, щоб інші зацікавлені учасники не впливали на повідомлення, не викривлювали їх, не надавали неправильних коментарів, які могли б погіршити стосунки між владою та громадськістю.

11. Підтверджено і закріплено на практиці основні принципи, завдання та стратегічні напрями інформаційної політики районної ради, сформовано відповідні компетенції, ухвалено на рівні установи концепцію місцевої е-демократії. Проте, система комунікаційної взаємодії влади і суспільства, яка не позбавилася різноспрямованості і недостатньої координованості діяльності

різних відомств, є головною перешкодою на шляху створення підґрунтя для формування стабільного і безпечного комунікаційного простору на місцях, що породжує непослідовність та непрозорість у реалізації запланованих державних заходів у сфері публічного управління.

12. Задекларовано, що саме комунікація виступає базовим чинником сталості й розвитку громад району. Необхідною умовою досягнення якого є ефективна реалізація комунікаційної стратегії органу місцевого самоврядування, що призначений вирішити такі основні завдання:

- формування цілісної та ефективної системи інформування соціальних суб'єктів щодо поточної та перспективної діяльності Гусятинської районної ради;

- регулярний моніторинг громадської думки, зведення в єдиний інформаційний масив результатів соціологічних досліджень, що стосуються соціальних суб'єктів і діяльності органів публічного управління на території району;

- формування ефективної системи «зворотного зв'язку» соціальних суб'єктів і органів публічного управління.

Результатом успішного вирішення зазначених завдань може стати:

- створення цілісної системи інформування громадськості про функціонування органів публічного управління;

- отримання об'єктивних даних (зокрема, у динаміці), що характеризують громадську думку щодо різних складових життєдіяльності суб'єкта публічного управління та району в цілому;

- можливість повноцінного врахування думки соціальних суб'єктів при прийнятті рішень районної ради;

- підвищення громадянської активності соціальних суб'єктів, залучення населення в процес вирішення питань місцевого значення, громадське обговорення прийнятих нормативних актів.

Серед бажаних наслідків також подолання чи послаблення комунікативних бар'єрів у частині відчуження у взаєминах із соціальними суб'єктами, зменшення не завжди обґрунтованих претензій до влади, зниження

патерналістських настроїв. Це безумовно сприяє зростанню авторитету органу місцевого самоврядування, а також підвищенню суспільної довіри до його діяльності; зумовлює більш дієве розширення ініціатив соціальних суб'єктів, їхньої суспільної та громадянської активності. Зацікавлене залучення соціальних суб'єктів і реальне врахування громадської думки на стадіях підготовки, прийняття і реалізації рішень – головна умова ухвалення органами місцевого самоврядування соціально значущих рішень, заснованих не на миттєвій вигоді, а на справжніх загальнолюдських цінностях.

Плідний діалог між соціумом і владою - це фундамент демократичних управлінських відносин і досягнення справедливості в економічному і соціальному житті суспільного устрою. Цей діалог має стати одним із головних критеріїв оцінки якості управлінської культури, іміджу влади, довіри громадян до органів влади, реальним індикатором формування в Україні активного громадянського суспільства і демократичної держави.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Августин Р. Р., Богач Ю. А. Управління інформаційними зв'язками : навч. посіб. Тернопіль : ТНЕУ, 2013. 241 с.
2. Августин Р.Р. Електронне врядування як інформаційна база забезпечення взаємодії влади і бізнесу. Збірник матеріалів доповідей науково-практичної конференції з міжнародною участю «Влада і бізнес: актуальні проблеми партнерства». Тернопіль, 2013. С.104-107
3. Афанасьєв М.В., Шемаєва Л.Г., Аведян Л.Й. Інноваційні процеси в системі державного управління і місцевого самоврядування. Харків: ХНЕУ, 2006. 212 с. URL:: [http://library.tneu.edu.ua/images/stories/zmist/2015/літі/інноваційні процеси в системі державного управління і місцевого самоврядування 2006.pdf](http://library.tneu.edu.ua/images/stories/zmist/2015/літі/інноваційні_процеси_в_системі_державного_управління_і_місцевого_самоврядування_2006.pdf).
4. Бабкіна О.В. Піар в органах державної влади та місцевого самоврядування. Монографія. Сімферополь :МАУП 2003, 240 с. URL: http://maup.com.ua/assets/files/lib/book/po_13.pdf
5. Бажинова О.А. Взаємодія органів публічної влади з громадськістю як чинник демократизації державного управління URL:<http://www.kbuara.kharkov.ua/e-book/db/2011-2/doc/6/08.pdf>
6. Баєва Л.В. Рішення місцевих рад: поняття, форми і їх реалізація URL: http://eir.zntu.edu.ua/bitstream/123456789/856/1/Bayeva_Decisions%20of%20local%20councils.pdf
7. Берданова О. Ресурсне забезпечення регіонального та місцевого розвитку https://regionet.org.ua/files/05.RLD_Resource_Berdanova_Materials_UA.pdf
8. Воронков В.Г. Інформаційно-комунікаційний менеджмент: навчально-методичний посібник. Запоріжжя: ЗДІА, 2018. 158 с.
9. Гаман Т. В. Роль і значення зв'язків з громадськістю у формуванні позитивного іміджу органів державної влади. Конкуренція. Вісник Антимонопольного комітету України. 2012. №1. С. 44-52.

10. Гаркавенко З. Довідник депутата місцевої ради. Центр соц.технологій. Київ: Поліграфкнига, 2006. 144 с.
11. Глипка А. О., Функції місцевого самоврядування в умовах трансформації політичної системи України. Актуальні проблеми політики. № 58. С.180-189 URL: http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/8866/Глипка%20APP_58-18.pdf?sequence=1&isAllowed=y
12. Глущенко К. С. Теоретико-методологічні підходи до понятійно-категоріального апарату іміджу центральних органів виконавчої влади в системі комунікації з громадянським суспільством. Інвестиції : практика та досвід. 2016. № 6.С. 128-131. URL:http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=ipd_2016_6_26
13. Гулак Л.С. Органи місцевого самоврядування в механізмі державного управління. Порівняльно-аналітичне право. 2014. №3. URL: http://www.pap.in.ua/3_2014/6.pdf
14. Дрочов Є.В., Сутність та функції комунікації в системі державного управління. Науковий вісник Академії муніципального управління: Серія «Управління». 2014. №3. URL:www.irbis-nbuv.gov.ua/irbis_nbuv/cgiirbis_64
15. Желюк Т.Л., Микитюк П.П., Августин Р.Р. та ін. Архітектура управління збалансованим розвитком національної економіки : монографія. Тернопіль: Крок, ТНЕУ, 2017. 337.
16. Про доступ до публічної інформації: закон України від 13.01.2011 № 2939-VI. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17>
17. Про звернення громадян: закон України від 02.10.1996 № 393/96-ВР. URL: <https://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/393/96-%D0%B2%D1%80>
18. Про інформацію: закон України від 02.10.1992 № 2657-XII. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>
19. Про місцеве самоврядування в Україні: закон України від 21.05.1997 № 280/97-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80>

20. Про службу в органах місцевого самоврядування: закон України від 07.06.2001 № 2493-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2493-14>
21. Про статус депутатів місцевих рад: закон України від 11.07.2002 № 93-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/93-15>
22. Зеліч В.В. Комунікативний менеджмент: навчально-методичний комплекс з дисципліни. Ужгород: ДНБЗ «УжНУ». 2016. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/10479/1/1040c>
23. Золотарьов В.Ф. Сутність кадрового забезпечення органів місцевого самоврядування. URL: <http://www.kbuapa.kharkov.ua/e-book/db/2014-2/doc/3/01.pdf>
24. Конституція України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
25. Кривокульська Н.М. Керівник адміністративної служби: Навч. посібник. Тернопіль: „Крок”, 2015. 200с.
26. Кульчій І.О. Формування та розвиток системи місцевого самоврядування: досвід країн Європейського Союзу, Державне управління: удосконалення та розвиток. 2016. №6. URL: <http://www.dy.nauka.com.ua/?op=1&z=975>
27. Краснопорова С. Детермінанти інститутів професійної служби в органах місцевого самоврядування. Вісник НАДУ. 2016. №3. С.87-95.
28. Лаврентій А.С. Основні підходи до ідентифікації іміджу, його структурних складових та функціонального простору реалізації. Державне управління. 2017. №20. С.123-127
29. Лазор О. Д. Основи державного управління та місцевого самоврядування. Хмельницький: Поліграфіст-2, 2012. – 520 с.
30. Ларіна Н. Імідж як комунікативна основа позиціонування влади. Вісник державної служби України. 2013. №2. С.20-23
31. Лашкіна М. Нові підходи до комунікації в публічному просторі державного управління. Публічне управління: теорія та практика. 2013. №1. URL: <http://kbuapa.kharkov.ua/e-book/putp/2013-1/doc/1/02.pdf3> / 2013

32. Левчук М.Г. Взаємодія органів місцевого самоврядування та громадських об'єднань в умовах децентралізації державно-управлінських послуг URL:http://academy.gov.ua/ej/ej7/doc_pdf/levchuk.pdf

33. Лукіна Т.О. Технологія розробки анкет для моніторингових досліджень освітніх проблем. Методичні рекомендації. Миколаїв: ОІППО, 2012. 32 с. URL:<http://lib.iitta.gov.ua/4157/1.pdf>

34. Мамонтова Е. Імідж органу публічної влади: структура та функції. Актуальні проблеми державного управління. 2013. №4. С. 90-93. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/apdyo_2013_4_28

35. Мельтюхова Н.М., Зарубіжний досвід публічного адміністрування. Методичні рекомендації. Київ: НАДУ, 2010. 28 с.

36. Могильний С.А. Інноваційні технології формування позитивного іміджу посадових осіб органів місцевого самоврядування. Актуальні проблеми державного управління. 2011. №2. С. 340-347.

37. Муркович Л. Особливості взаємодії органів місцевого самоврядування і територіальної громади. URL: [http://www.dridu.dp.ua/vidavnictvo/2011/2011_03\(10\)/11m1listg.pdf](http://www.dridu.dp.ua/vidavnictvo/2011/2011_03(10)/11m1listg.pdf)

38. Наумік Т. О. Менеджмент у системі органів державної влади та місцевого самоврядування : регіональний і муніципальний менеджмент: навч. посіб. Харків: ХНЕУ, 2010. 276 с. URL: <http://library.tneu.edu.ua/images/stories/zmist/2015/>

39. Павлюк К. С. Зворотний зв'язок органів державної влади з громадськістю як чинник створення ефективного іміджу державної служби в системі забезпечення національної безпеки. Вісник Національної академії державного управління при Президентові України. 2018. № 1. С. 32-37

40. Палюх С. Й. Формування позитивного іміджу органів публічної влади. Актуальні проблеми менеджменту та публічного управління в умовах інноваційного розвитку економіки: зб. матеріалів доп. всеукр. наук.-практ. конф. з міжнародною участю, м. Тернопіль, 15 травня 2020 р. Тернопіль, 2019. Ч.2. С. 334-338.

41. Порфімович О. Л. Органи державної виконавчої влади: політична культура та імідж . Трибуна. 2005. №11-12. С.34-37.
42. Почепцов Г. Інформаційно-комунікативні процеси в сучасних суспільствах. URL:<http://osvita.mediasapiens.ua/material/13544>
- 43.Размолодчикова І.В. Імідж як соціальна проблема: теоретико-методологічний підхід. URL:<http://elibrary.kdpu.edu.ua/jsptui/handle/0564/1738>
- 44.Романчук В. Інформаційно – комунікативний менеджмент як наука про управління інформаційно – комунікативною сферою суспільства. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції 23–24 листопада 2017 року. Запоріжжя. 238-239 с. URL:http://www.zgia.zp.ua/gazeta/mnkonf_238.pdf
- 45.Руденко, І. В. Козюра, Н. В. Ткаленко, В. Г. Маргасова О.М. Історія та теорія місцевого самоврядування : навч. посіб... К. : Кондор, 2017. 226 с.
- 46.Руденко О.М., Штурхецький С.В., Ткаленко Н.В., Михайловська О.В. Місцеве самоврядування та суспільні комунікації: навч. посіб. Київ : Кондор, 2016. 130 с.
- 47.Сайт Української інтернет-асоціації URL: <https://inau.ua/proekty/doslidzhennya-internet-audytoriyi>
- 48.Сайт Гусятинської районної ради. URL: www.husyatyn.te.ua
- 49.Сайт фонду «Громадські ініціативи» URL:<https://dif.org.ua/category/opinion-polls>
- 50.Серьогін С.М. Концептуальні підходи до формування позитивного іміджу державних службовців і посадових осіб місцевого самоврядування на регіональному рівні. URL:[http://www.dridu.dp.ua/zbirnik/2012-01\(7\)/12ssmsrr.pdf](http://www.dridu.dp.ua/zbirnik/2012-01(7)/12ssmsrr.pdf)
51. Серьогін С.М. Формування позитивного іміджу органів влади через підвищення якості надання адміністративних і соціальних послуг. Наукова розробка. Київ: НАДУ, 2009. 32 с.
- 52.Солових Є.М. Зовнішнє середовище як одна зі складових формування іміджу органу місцевого самоврядування. Актуальні проблеми політики. 2015. Вип.55. С.187-196

53.Спрінсян В.Г., Бірюкова Т.Л. Ресурси та технології інформаційного менеджменту: навч. посіб. Одеса : ОНПУ, 2012. 248 с URL:http://nbuviap.gov.ua/images/dorobku_partneriv/Birukova.Sprinskyan.pdf

54.Стельмащук Л. Зміна іміджу органів місцевого самоврядування як засіб посилення їх відкритості // Розвиток регіонів та громад в умовах адміністративно-територіальної реформи : перспективи та загрози : Дев'ять регіональні та муніципальні читання : зб. матеріалів доп. Міжнар. наук.-практ. конф. [м. Тернопіль-Вишнівець, 20-21 жовт. 2015 р.] / редкол. М. М. Шкільняк, А. Ф. Мельник, Г. Л. Монастирський [та ін.] ; відп. за вип. М. М. Шкільняк. - Тернопіль : ТНЕУ, 2015. С. 258-262.

55.Тертишна О.А., Гарнець О.М, Катерняк І.Б. Спільнота практиків : інновації в місцевому самоврядуванні: навч. посіб. Київ : DESPRO, 2012. 160 с.

56.Турій О.В. Стан дослідження взаємодії громадських організацій з органами місцевого самоврядування у вітчизняній та зарубіжній науковій літературі URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/17_2017/24.pdf

57.Уріє Мустафаєва. Професіоналізація служби в органах місцевого самоврядування: цілі, функції та методи URL: [http://www.dridu.dp.ua/vidavnictvo/2009/2009-02\(2\)/Mustafayeva.pdf](http://www.dridu.dp.ua/vidavnictvo/2009/2009-02(2)/Mustafayeva.pdf)

58.Федорів Т.В. Довіра як методологічна основа формування репутації органів державної влади http://www.economy.in.ua/pdf/2_2013/35.pdf

59.Феср О.В., Дрозд М.В. Теоретичні основи ресурсного забезпечення діяльності підприємства. Економіка і суспільство. 2016. №6 http://www.economyandsociety.in.ua/journal/6_ukr/37.pdf

60.Чечель О. Імідж органу влади: проблеми формування. Вісник НАДУ.2016. №5. С.78-85

61. Шемаєва Л.Г., Гордієнко Л.Ю., Аведян Л.Й., Безгін К.С. Менеджмент у системі органів державної влади та місцевого самоврядування. Харків: ХНЕУ. 2008. 388 с. URL: <http://library.tneu.edu.ua/images/stories/zmist/2014/>

62.Шевченко О.М. Особливості камунікацій з громадськістю у публічному управлінні. Публічне адміністрування: наукові дослідження та розвиток. Чернігів: НТУ. 2016. №2. с.61-68 URL:<https://pa.stu.cn.ua/tmppdf/46.pdf>

63. Шкільняк М.М., Овсянюк-Бердадіна О.Ф., Крисько Ж.Л., Демків І.О. Менеджмент: навчальний посібник. Тернопіль: «Крок», 2017. 351с

64.Щербак Н.В. Формування позитивного іміджу органів державної влади та органів місцевого самоврядування в умовах модернізації публічного управління в Україні. Право та державне управління.2016. №1. С.94-99.

65. Avhustyn R., Demkiv I., Kotys N. Modeling the assessment of the probability of shadowing and spread of corruption in the social system and the sphere of public services Conference Proceedings Advanced Computer Information Technologies. Cheske Budejovice, Czech Republic, June 5-7, 2019, S.388-392. URL: <https://ieeexplore.ieee.org/abstract/document/8780106>

**Міністерство освіти і науки України
Тернопільський національний економічний університет
Факультет економіки та управління
Кафедра менеджменту, публічного управління та персоналу**

ПАЛЮХ Степан Йосипович

Механізм формування іміджу органу публічної влади

спеціальність – публічне управління та адміністрування

освітня програма - публічне управління та адміністрування

Випускна кваліфікаційна робота за ступенем вищої освіти "бакалавр"

Частина 2

ДОДАТКИ

Тернопіль-2020

